

mel q̄ uiuam esse. Aliquando item positue ac p̄negationē
ut cum dixerimus magis prodest uirtus q̄ obest. Significa-
camus n̄. uirtutem prodesse non obesse. Verum & ipsam
uocem nihil magis eiusmodi homines tollant. Sicut n̄. nō
magis est providentia q̄ non est. ita & nihil magis nō
magis est q̄ non est. Significat igitur ea uox sicut &
Timo in pythone aut nihil diffinire uerum herere am-
biguum. Porro que uerbis omnibus inest uox ea q̄
coadit assensus detentionem. Nam siquidem dissidenti-
bus rebus uerba tantundem ualeant. ueritatis ignora-
tio sequitur. Ne huic quidem rationi deest ratio que ad-
uerfetur que & ipsa cum tulerit reliquas a semet ipsa
sublata peribit non secus atq; medicamenta. que ubi
epota prius materiam exhaurierint & ipsa egerunt ac
pereunt. Aciunt autem dogmatici se non modo non
tollere uerum & asserere rationem. Solum itaq; mini-
stris utebantur rationibus. Neq; n̄. fas erat ratione
rationem non tolli. Quemadmodum dicere consueuimus.
locum non esse & locum omnino dicere oportet. & si non
dogmatis at demonstrationis ratione. nihilq; secun-
dum necessitatē fieri & tamen necessitatem dicere
oportet. Tali quodam interpretationis modo utebat-
ur non eiusmodi p̄ naturam esse quales uiderentur
sed uideri tantum atq; ea inquirere dicebant nō
que intelligerent. Quod n̄. intelligitur liquet. sed
quorum participationem sensibus traderent. Est igr-
pirronis ratio memoria quedam earum rerum si-
ue quomodo libet intelliguntur secundum quam omnia
omnibus conferuntur. eaq; comparata longe in-
utilia plenaq; perturbationis esse cernuntur. sicut
aut enixidemus in introductione ad pirronia. Por-
ro ad eas que in speculationibus sunt oppositiones
cum prius ostenderint quibus modis res queq; per-
suadeant eisdem modis illarum fidem tollunt. nā

psuadere quidem ea quæ secundum sensus concor-
 diter se habent & quæ uel nunquam uel raro incidunt.
 consueta item & quæ legibus diuisa sunt oblectantia
 quoque & admirationi patentia. Demonstrabant
 itaque ex his quæ contraria sunt æquas esse psuade-
 tibus. Porro ambigua secundum concordiam earum
 rerum quæ uel aspectui uel intelligentiæ subiecta sunt
 decem modis tradebant quibus subiecta differre
 uidebantur. Ex his primus est qui constat ex di-
 malium differentiis ad uoluptatem & dolorem co-
 modaque & incommoda. Ex eo autem colligitur non
 easdem ab eisdem phantasias incidere. Quæque eam pu-
 gniam necessario sequitur assensum continere. Quippe
 animalium alia absque cotu gigni ut sunt quæ in
 igni uiuunt. piribia uocantur. præmixque arabia atque
 terebines. Alia item ex congressu ut sunt homines &
 cetera atque alia sic. alia sic comparata sunt. Quo
 circa etiam sensibus differunt. puta aquila acutissi-
 me uidet. canis sagacissime olfacit. Est igitur ualde
 de rationi consentaneum quæ differenter oculis incidunt
 eorum itidem differre phantasmata. Atque capre quod
 uirgulta alimenta esse. homini autem amaritudinem
 gignere. Cicutam quoque coturnici nutrimentum homi-
 ni inferre pruritum. Sive item finum edere. quem mini-
 me equus attingat. Secundus ex hominum inge-
 nijs pergentes comparationesque colligitur. Denique de
 mophon mensis prefectus Alexandri ad umbram cale-
 fiebat. soleque rigebat. Andron item arguimus ut ait Ari-
 stoteles per arida libys loca absque potu iter agebat. Alius
 item medicine agriculturæ alijs. alijs mercaturæ
 studiosus est. atque ista quidem alijs prosunt. alijs
 obsunt. Qua ex re continendus assensus est. Tertius
 ex differentiis sensuum corporis accipitur. Namque
 malum aspectui pallidum. gustui dulce. tactui leue.

olfatuq; fragrantia odoris gratissimum incidit. Eade
q; forma pro speculorum uarietate non eadem cernitur.
Consequens igitur est quod apparet non magis id esse
q; aliud. Quartus circa affectus communiter uicissitu
dinesq; uersatur. puta sanitatem morbum somnum &
uigilationem. gaudium. tristitiam. uiuentiam. senectam.
audaciam. metum. indigentiam. copiam. odium. calorem.
frigus. spirare. spiritusq; meatus intercludi. Alia itaq;
uidentur que incidunt preter dispositiones quaslibet.
Neq; n. qui uesani sunt preter naturam se habent. Quid
n. illi magis q; nos. Namq; & nos solem ueluti stantem
intuemur. Theon autem thetoreus stoicus dormiens in
somis ambulat. pichisq; seruus i summo tecto. Quintus cir
ca leges atq; instituta. fabulosasq; probationes atq; artifi
cialia federa. dogmaticasq; opiniones uertitur. In eo contine
tur. que de honestis ac turpibus. uerisq; & falsis. deq; summo
bono. de dijs & generationibus & corruptione omnium que ap
parent disputantur. Deniq; quod apud alios iustum. apud
alios iniustum est. idemq; alijs bonum alijs malum putat.
Nam persis quid filiabus misceri legitimum est. id no gre
cis nefarium existimatur. Atq;anaxagete quidem ut
eudoxus in primo periodo refert. vxores hnt communes.
Greci etiam communionem detestantur. Cilices item ieiun
ijs gaudent. Greci non sic. De dijs quoq; aliter alij sentiunt
Quippe illorum prudentiam alij consentiunt. alij negant. E
gyptij quoq; condientes sepellunt corpora. Romani contra
incendentes. peonesq; in stagna proicientes. Unde circa ueri
professionem continetur assensio. Sextus incongressib; scie
ntiabusq; consistit secundum quem liquide nihil p;st & inte
gre apparet. sed cum aere ac lumine liquido ac solido. calo
re. frigore. motu euaporatione ac uiribus alijs. Nempe n.
purpura colorem sui uarium profert. ad solem ac lunam
& lucernę igniculum. Color item noster diuersus sub me
ridiem apparet & sol itidem. Lapis item qui a duobus in

aerem tollitur in aqua facile transfertur. Siue n. grauis existet
ab humore leuigatur: siue leuis ab aere grauiatur. Ignoramus
quid seorsum sit: uelut in unguento oleum. Septimus circa re-
cessionem & positionem quasdam & loca & ea quae in locis sunt
uersatur. Per eum quae uidentur magna esse modica ap-
parent, quadrata: rotunda: plena tumulis: plana: recta pro-
fracta: pallida: coloris alterius. Sol denique longinquius quae
sunt abesse uidetur. Montes quae de longe aerei ac leues. & uia
no asperi esse cernuntur ac praecepti. Solitidem oriens quid
alius uidetur aliis cum medio caelo se fuderit. Atque idem co-
pus in memore aliud: aliud in patulis campis apparet: effi-
giesque praeter propriam portionem & columbae collum in conue-
sione uidetur. Quoniam igitur extra loca & positiones ista co-
siderari nequeunt illorum quoque natura ignoratur. Octauus
in quantitate earum rerum siue calore uel frigore uel ueloci-
tate seu tarditate: siue pallore siue calore imitato consistit.
Namque uinum modice sumptum firmat ac roborat: imodice sta-
tum mentis euerit. Idem & de cibo & similibus. Bonus est
que praeter solemmem naturae morem uel nouum uel rarum co-
tingit. Denique tremotus apud quos crebro contingunt
admirationi non sunt. Solitidem qui quotidie cernuntur.
Decimus ex alterna collatione constat: puta graue ad leue:
forte ad imbecillum: maius ad minus: superius ad inferius.
Dextrum & n. non per naturam dextrum est: uerum ex sini-
stri collatione intelligitur. Nam si tollatur sinistrum dextrum
non erit. Eadem ratione & pater & frater quasi ad aliquid
dicuntur: & dies ueluti ad solem atque omnia ueluti ad men-
tem. Quae igitur ad aliquid dicuntur per se ipsa incognita sunt.
Atque hi quidem decem modi sunt quos praediximus. Cete-
rum agrippas his quinque alios iniecit: eum qui ex disso-
nantia colligitur: & qui in infinitum progreditur: & eum
qui ad aliquid dicitur: quique ex tam probato & qui pro-
inuicem conficitur. Qui igitur ex dissonantia questione
quescungue fuerit apud philosophos proposita ex consuetudine in-

gentis pugnis & perturbationis indicat plenam. Qui uo in-
finitum procedit quicquid questum fuerit affirmari mini-
me prmitit. quod aliud ab alio fidem capiat. atq; ita in in-
finitum res prodeat. Qui autem ad aliquid nihil percipi
secundum pomnia dicet. sed cum altero quo circa & igno-
ta esse. Porro ex tanq probata constat modus cum putat
quidam principia rerum ex se ipsis oportere percipi quasi pro-
babilia neq; ulterius inquiri quod futile & inane est. Con-
trarium enim quippiam subiciet. Perinuicem modus aut
consistit cum quod questam rem firmare debuit ipsum
opus habet ab eo quod querit. fidem capere. puta si poros
quispiam idcirco esse asseueret. quod uapores fiant ipsum
affirmationem sumit quod minime debuit. Tollunt aut
isti omnem demonstrationem. omneq; iudiciu & signum &
causam & motum atq; dissentiam & generationem. & d
natura quippiam aut bonum aut malum. Omnis. n a-
uunt demonstratio aut ex demonstratis rebus constat. aut
ex non demonstratis. Si igitur ex non demonstratis & illa
demonstratione aliqua egebunt. atq; ita in infinitum pgetur.
Si uo ex demonstratis siue omnia siue quedam siue unum &
solum dissideat. totum etiam demonstratione caret. Quod
si uidentur inquirunt quedam esse que demonstratione
non egeant. mira sententia illorum est si non intelligunt hoc
ipsum imprimis quod fidem habeat ex eis probatione indige
Neq; n. quatuor esse elementa inde adstruendum est quod
quatuor sunt elementa. Preterea si negentur particula-
res demonstrationes generalem quoq; demonstrationem
tolli necesse est. Ut autem sciamus demonstrationem esse
iudicium erit necessarium ut idem ut iudicium esse no-
uerimus. demonstratione opus erit. Vnde utraq; cum
adinuicem referantur incomprehensibilia sunt. Quona
ergo modo percipiantur que manifesta sunt si ignoret
demonstratio queritur autem nim talia appareant
uerum & p substantiam ita se habeant. Stultus uo dog-

maticos dicebant. Quod enim ex tanq̃ probato concludi-
tur non contemplationis uerum positionis rationem habet.
porro eiusde ratione etiam impossibilibus argumentari li-
cet. Ceterum qui arbitrentur minime oportere ex his q̃
secundum naturam sunt. leges ferre eos dicebat. modo re-
rum omnium sibi diffinire. nequaquam inuenientes quod appa-
reat secundum id. omne id secundum reductationem affec-
tumq̃ apparere. Siue igitur uera omnia esse siue igitur
falsa omnia dicendum est. Sin autem quidam uera sit
quoniam ea discernemus modo. Neq̃. n. sensu que secun-
dum sensum sunt. cum omnia sibi uideantur equalia.
neq̃. intelligentia ab eadem causa. his autem explosis
iudiciis nulla iudicandi uis reliqua cernitur. Qui igit̃
aiunt de aliqua siue sensibili siue intelligibili re abstru-
it. prius que de ea re sunt opiniones constituere debet.
Alij. n. ista alij ista abstulerunt. Necessit̃ est autem uel
sensu uel intelligentia iudicari. Ceterum de utrisq̃ sen-
tentia est. Non igitur possibile est opiniones de rebus
sensibilibus intelligibilibusq̃ iudicare. siue p̃eam q̃
est in intelligentis pugnam omnibus renuntiandum
est. Tolleitur mensura qua cuncta diligenter exalta
uidentur. omnia igitur equalia arbitrabuntur. Ad
hec aiunt qui nobiscum inquirunt quod apparet pro-
babile sit nec ne. siquidem est nil aduersus illum dicē
poterit. cui contra uidetur. Sicut n. ipse probabilis est
qui apparere dicit. ita & aduersarius. Sin autem
non probabilis. neq̃. ipsi credetur qui apparere dicit.
Quod autem psuadet uerum esse arbitrandum non
est. Neq̃. n. idem omnibus psuadet. neq̃. eisdem in-
giter. sit autem psuasio etiam preter id quod extrin-
secus est siue preter dicentis opinionem siue preter cu-
ram siue preter suauitatem siue preter consuetudi-
nem siue preter id quod gratum est. Tollebant aut̃
& iudicium ista ratione. siue iudicatum est iudicium.

sive iudicatum. At siquidem iudicatum est impro-
batum consistit. Exciditq; a veri falsiq; iudicio. Sin uo
iudicatum unum erit eorum que p partes iudicantur.
Itaq; si idem est & iudicare & iudicari. Id quoq; quod iudi-
cium indicauit ab altero indicabitur. illudq; rursus ab alio. atq;
ita infinitum procedet. preterq; quod de iudicio sententia
concoris non est. Alijs hominem iudicatum esse dicentibus. alijs
sensum. alijs rationem. quibusdam item pceptibilem phanta-
siam. atq; homo quidem & secum & cum alijs dissidet. qd
ex legum consuetudinumq; differentiis constat. Porro sen-
sus falsa renuntiant. raro autem discordant. percepti-
bilisq; phantasia ab animo iudicatur. animusq; ipse uarijs
motibus uertitur. hac ergo ratione ignotum est iudici-
um ac p id ueritas quoq; ignoratur. Signum item esse
negant. Nam siquidem signum est inquirunt. aut
sensibile sit necesse est. aut intelligibile. At sensibile no
est. Nam sensibile comune. signum uo proprium est.
ac sensibile quidem secundum differentiam. signum uo
quorum que ad aliquid dicuntur est intelligibile itidez
non est. Nam intelligibile non est siue quod appareat
ex eo quod uidetur & non in. siue quod non uester ex
eo quod non apparet & apparet. Nam nullus istorum
signum esse potest. signum ergo non est. Ex eo autez
sequitur nihil incertum comprehendi posse. Nam per
signa dicuntur obscura comprehendi. Causam itidem
hac ratiocinationis tollunt. Causa eorum que ad ali-
quid dicuntur est. quippe ad causale est. Que uo ad
aliquid esse dicuntur. solummodo intelliguntur. non
autem existimant. & causa igitur tantum intelli-
gitur. Nam siquidem causa est. illi deesse non debet cu-
ius dicitur causa. alioquin causa non erit. At sicuti
pater nisi adsit is id quem pater dicitur nequaqua
pater est. ita & causa non autem adest ad quod ca-
intelligitur. neq; n. generatione. neq; corruptione. neq;

aliud quippiam non ergo causa. Atqui siquidem cā
 est siue corpus corpus est cā siue incorporeale. Incorpo-
 nihil est autem horum. Non igitur est causa. Nam
 utraq; eandem habent naturam. & si alterum dici-
 tur causa in quantum corpus est & reliquum corpus
 cum sit efficietur causa. At si communiter cause am-
 be erunt: nihil erit patiens. Porro incorporeum incor-
 porei nequaquam causa erit. obeandem rationem incor-
 reum item corporis causa non erit: quia nihil incor-
 poreum corpus facit. corpus utidem incorporei causa nō
 est: quia quod fit ex patiente subiecta materia esse
 debet. Nihil autem patiens est quod incorporeum sit: nec
 aliquo fit. Non est igitur causa: atq; ita colligitur mi-
 nime subsistere principia rerum. Aliquid n. sit necesse ē
 quod facit atq; opatur. Enim uō neq; metus est. Nam
 quod mouetur in loco ubi est mouetur: in quo autem
 non est neq; mouetur. Non est igitur motus. Disciplina
 item hoc modo auferebant: siquid crebant docetur: siue
 quod est eo ipso quod est siue quod non est: eo ipso quod
 non est docetur. Neq; uō quod est eo ipso quod est doce-
 tur. Namq; natura omnium que sunt omnibus patet:
 atq; cognoscitur: neq; id quod non est eo quod non est:
 ei autem quod non nihil contingit: item ne doceri qui-
 dem. Ne generatio quidem inquirunt est: neq; n. fit
 quod est: est quippe. Neq; quod non est: neq; enim
 subsistit. Quod autem non subsistit neq; est: nec fi-
 eri quidem meruit. Natura quoq; bonum aliquid
 aut malum esse ita negant: siquid aiunt natu-
 ra bonum aut malum est: omnibus bonum aut
 malum esse debuit. Quemadmodum & mix omni-
 bus eque frigida est. Nihil est autem bonum aut
 malum quod sit commune omnium. Non igitur est
 natura bonum aut malum. Aut enim ordine quod
 a quopiam putatur bonum dicendum est: aut nō

omne. at omne quidem dicendum non est. Namq; idem
ab aliquo putatur bonum: sicuti uoluptas ab epicuro. Ab
aliquo e conuerso malum. Continget igitur id quod fieri
non potest idem & bonum esse & malum. Quod si non omne
quod ab aliquo putatur bonum dixerimus: necesse erit
nos discernere opiniones: quod p parem rationum uim
possibile non est. Ignoratur itaq; quid sit natura bo-
num. Licet autem totum conclusionis illorum modum
ex his que reliquere monumentis animaduertere.
At n. pyrrho quidem qs nullum reliquit opus. Verum
discipuli & necessarij sui Timo & enclidemus munimus
q; atq; nausiphanes: & alij huiusmodi: quibus contra
dicentes dogmatici aiunt illos & comprehendere & dog-
mata afferre. Nam in eo quod arguere & ceteros eue-
tere conantur: profecto comprehendunt atq; in eo ipsa
asserunt & dogmata inferunt. Nam cum se nihil dif-
finire aiunt: omniq; rationi contraria obiectam esse ra-
tionem: ea ipsa & diffiniunt & dogmata proferunt.
Contra illi respondent: Atqui ea que patiuntur ut bo-
mines fatemur. Nam & quod dies sit quodq; uiuam
& cetera in hunc modum que in uita nostra manifesta
sunt: scimus. Ceterum in his que dogmatici afferunt ea
se ratione comprehendere dicentes ueluti incertis conti-
nemus assensum. Solas uo passiones agnoscimus.
Namq; nos & uidere confitemur: nosq; id intelligere
scimus. uerum quopacto uideamus aut intelligamus igno-
ramus. Quodq; hoc album uideatur narrando dici-
mus non asserendo an ita sit. Porro de ea uoce quam
nihil nos diffinire dicimus atq; similibus que dicuntur
non dogmaticis. Neq; n. similia sunt his que illi afferunt:
puta quod globosus spere instar sit mundus. Nam id q-
dem incertum est: hac uo certe consensiones sunt: in eo
itaq; quod nihil diffinire dicimus: neq; hoc ipsum diffi-
nimus. Rursus illos dogmatici uitam etiam tollere

asserunt: dum omnia ex quibus uita constat euertunt.
 Contra eos illi mentiri arguunt. Non enim uisum se auferre
 sed quomodo habeat uis uidendi ignorare dicunt atque
 quod apparet ponimus, non quod tale quale cernitur
 sit. Igne item incendia sentimus, verum an habeat in
 cendendi naturam assensum continemus. Quodque mo-
 ueatur quispiam & intereat uidemus. Verum ista
 quo pacto fiant ignoramus. Eis igitur aiunt solum
 relictamur quae conspicuis rebus proxime adstant
 incerta. Namque dum effigiem eminentias habere
 dicimus quod uidetur exponimus. Cum uero non hinc
 eminentias asserimus non iam quod cernitur, sed
 aliud dicimus unde & Timon in pithone ait non ex-
 cessisse consuetudinem. Atque in indalms ita dicit. At
 quid uidetur omni robore quocumque puenit. Atque
 in libro de sensibus. quod inquit istud dulcescit non an-
 nuo: quod autem uideatur assentior. Enesidemus quoque
 in primo de pyrronis nominibus nihil ait per modum dog-
 matis diffinire pyrronem propter contradictionem. Se-
 rum quae sint conspicua sequi. Eadem ferme ait in libro
 contra phisiam & in libro de questione. Zensis itidem
 Enesidemus necessarius in libro de duplicibus rationibus
 antiochus quoque laodiceus & appelles in agrippa ea solu
 ponunt quae uidentur. Est igitur iudicium secundum
 eiusmodi scepticos quod uidetur sicuti enesidemus
 ait. In ea sententia & epicurus fuit. Porro democri-
 tus nihil se nosse eorum quae uidentur. Quaedam uero
 ex his ne esse quidem. Aduersus huiusmodi iudiciu
 dogmata aiunt ab eis ipsis uarias phantasias incidere
 quemadmodum a turre uel rotunda uel quadrata.
 Scepticus si neutram praefert sine effectum erit. Sin uero al-
 tera sequitur non iam inquirunt equas uires his quae
 uidentur, reddet ad quos aiunt sceptici neque aliae
 phantasias incidere. Vtrasque uideri dicimus atque ideo

uisibilia ponere quia uidentur. Postremo autem scepti-
ci assensus continentiam eam asserunt quam sequa-
tur umbræ inmorem animi tranquillitas atq; con-
stantia ut ait & Timon & enexidemus. Neq; n. ista
aut eligeremus aut fugeremus quæ in nobis sunt.
Quæ uero in nobis non sunt: sed p̄ necessitatem uitare
non possumus ut est scepticos exiurire & sitire & dolē.
Neq; n. ista ratione auferri possunt. Dicentibus uero
dogmaticis posse uiuere scepticos non detractando si
uideantur etiam patrem necare. respondent illi de dog-
maticis quomodo uiuere poterit & abstinere questi-
ombus non de mundanis & obseruandis. Itaq; & eli-
gimus aliquid ex consuetudine & fugimus & legibus
utimur. Sunt qui dicunt scepticos finem dixisse tra-
quillum anni statum: sunt item qui mansuetudine

Expliat Pyrrho Incipit Timon.

TIMON Apollonides niceos de quo in primo comē-
tariorum in fillos libro diximus quod opus su-
um ille tiberio cesari dedicauit. Timonem asserit pa-
tre timarcho genere phliasum fuisse. iuuenemq; sal-
tationi opam dedisse. choreasq; duxisse. Postmodum
uero choreis repudiatis megara se ad stilponem contu-
lisse: qui cum diutius commoratus rursus in patriā
redisse uxoremq; duxisse. Tum in helidem uenisse cū
uxore ad pyrronem ibiq; moratum esse. quoad illi
filii nati essent. quorum qui maior natu erat xan-
thum uocasse. medicinamq; docuisse. utq; & insti-
tuti sui successorem reliquisse. Erat autem sicut &
socion ait in undecimo eloquentia & sapientia insignis.
Cum tamen egeret alimentis in hellepontum proponti-
demq; concessit. Atq; in calcedone phiam & orato-
riam exercens multum admirationis emeruit. hūc
iam locupletior factus athenas profectus est. atq;
illic ad obitum usq; p̄seuerauit. cum breue tempus

thebis egisset. Antigono item regi & ptolemeo philadel-
pho cognatus & carus fuit sicut ipse in iambis illi ad
testatur. Erat autem ut inquit Antigonus & pota-
tionis studiosus atq; philosophis interdum uacabat.
Namq; & poemata conscripsit & uersus & tragedias
ac satiras & comedias. xxx. tragedias uo sexaginta.
Sillos item & cinedos. Feruntur eius & libri uarij ad
uiginti uersuum milia tendentes quorum & Antigoni
castitius meminit qui uitam ipsius conscripsit. Silloni
uo libri iij. sunt. in quibus ut pote scepticis in dogma-
ticos omnis maledicta atq; conuitia intorquet. Ex
his primus planam habet atq; pspiciuam interpreta-
tionem enarrationis immodum. Porro secundus & ter-
tius dialogi spem tenet. Videtur autem & xenopha-
nem colophonum de singulis inquirere illiq; sibi respo-
dere. Atq; in secundo quidem de antiquioribus. inter-
tio autem de posterioribus agit. Vnde illum quidam
epilogum inscribere. Primus autem eadem continet
preter q quod poesis illa ex psona sua est. hoc autem
illius fuit initium.

Mortuus est autem annorum ferme nonaginta ut ait
Antigonus & socion in undecimo. hunc ego luscum
didici. Nam & ipse ciclorem se appellabat. Fuit aut
& alter timo homines imprimis exosus. Fuit autem
pbius Timon oratorum studiosus maxime ac solitudinis
amans quemadmodum & Antigonus refert. Tertur
hieronymus pipateticus de illo dixisse sicut apud sci-
thas & qui fugiunt & qui persequuntur scriptas intor-
quent ita & apud plos alij persequendo discipulos ca-
piunt alij fugiendo quemadmodum & timon. Erat
autem acri ingenio atq; ad irridendum promptus
& uehemens literatorq; illustris & poet fabulas scri-
bere aptissimus & poemata componere. Alexandri
uo & homerum tragediarum socios accersere gauderat

283
& cum uel ab ancillis uel a canibus perturbaretur uersificare
solutus erat. nihil eque studens atq; tranquillam uitā
uitam apprehendere. Auiunt aratum ab illo quesuisse q̄
pacto quispiam homeri poema sine menda consequi posse
illumq; dixisse si antiqua legat exemplaria non ea q̄
nup̄ emendata sunt. Neglecta quoq; apud illum poema
ta iacebant aliquando etiam corrosa adeo ut cum
& zophiro oratori recitaret euolueretq; uolumen qd̄
occurterat legeret. in medio ferme optis principium no
tarit amissum loca ea tenuis ignorans. Adeo indifferēs
ac facilis in uictu erat ut nullum prandij tempus ob
seruaret. Auiunt autem ipsum cum uidisset archesila
um assentatorum incedentem medium dixisse. Quid
huc tu uenisti ubi nos liberi sumus assidueq; dicere so
litus erat ad eos qui sensus cum animi adtestatione
diuindicant conuenit attagasq; & numenius. Con
sueuerat & ista ludere. Deniq; ad eum qui cuncta
mirabatur ait. Quid autem non miraris quia tres
cum simus quatuor habemus oculos. Erat autem
ipse luscus & dioscorides discipulus ipsius. Rogatus
aliquando ab archesila cur ex thebis adesset ait ut
uos in apto intuens rideam. Archesilaum tamen
cum in silliscarpas laudauit illum in eo libro qui in
scribitur archesila de cenis. huius successor ut mene
dotus refert nemo fuit sed eiusce defecit institutum
donec illi ptolemeus cyrenensis restaurauit. Porro hip
pobotus & socion ipsius auditores fuisse tradunt dio
storicem cyprum nicholocum rhodium euphronore
q; seculucum & prulium attroade qui adeo constan
ti animo fuit ut tradit philolarchus historicus ut pa
teretur se iniuste ueluti proditorem cruciari cines ne
uerbo quidem supplici exorans. Euphronem autem
eubulū alexandrinū audiuit. Eubulū nō ptoleme
us auditor fuit. cum nō sarpedon atq; heraclides au

diere. Porro heraclidem enexidemus quosius audiuit
 qui pirroniarum rationum octo scripsit libros. Enexi-
 demum zeusippus polites. Zeusippum uo zeusis q
 genio pus dictus est. hunc antiochus laodicensis ex
 co quem rursus menodotus nicomedensis medicus em-
 piricus & theodas laodicensis audiire. Menodotum
 autem herodotus ariei filius tarsensis. herodotum
 uo sextus empiricus audiuit cuius sunt decem illa
 uolumina ³¹. ^{aliaq; pulcherrima.} Porro se-
 xtum saturnum audiuit cognomento cythmas & ipse
 empiricus.

LAERTH DIOGENIS de uitis atq; sententijs eorum qui
 in philosophia claruerunt Liber nonus explicat. eiusde
 Incipit Decimus. et imprimis uita Epicuri Feliciter.

EPICVRVS NEOCLIS & CHERESTRATE
 filius patria atheniensis pago cargetius
 ex philidarum familia ut metrodorus in
 libro de ingenuitate refert fuit. Sunt q
 illum dicant & imprimis heraclitus in sociomis breui-
 atione cum athenienses sanum sortiti essent illic nu-
 tritum esse ac demum octauum & decimum agente
 etatis annum rursus athenas concessisse quo tempore
 xenocrates in academia aristoteles calcide sculam
 habebant. Defuncto autem alexandro macedone &
 atheniensium sub perdica afflictis rebus colophonem
 se ad patrem contulisse. Vbi cum aliquandiu como-
 ratus esset congregassetq; discipulos athenas iterum
 redisse sub alexandrate ibiq; aliquatenus cum cete-
 ris communiter philosophatum esse deinde seorsum secta
 a se uocatam constituiisse. Quartodecimo uo etatis
 anno p^{ri}ae dare opam cepisse ipse met testis est. Apol-
 lodorus autem epicureus in primo de uita epicuri re-
 fert illum ad p^{ri}am se contulisse grammaticos argu-
 entem quod pcontanti sibi quantam esset apud helio-

dum chaos exponere non potuissent. Grammaticam uero
illum docuisse primum. ac demum lectis democriti libris
phig. dedisse manus hermippus auctor est. idq; timone
de illo dixisse g

adiecti sunt autem illi ad philosophandum
ipso hortante tres ipsius fratres neodes scilicet chere-
demus & aristobolus ut ait philodemus epicureus i
decimo de phorum compositione. Seruus item illius
mus nomine ut mironianus refert in legibus histori-
cis capitolis. Enim uo Diotimus stoicus inexto adue-
sus illum animo acerrime illum insectatus est qui
quaginta. ferens impudicas & lasciuas ueluti ab
epicuro scriptas epistolas eas que crisippi feruntur
ueluti sub eius nomine componens. Posidonius ite
stoicus & nicolaus & socion in xy. eorum que inscri-
buntur dioclis argumenta. Sunt autem fere xxuy.
& dionysius alicharnaxeus cum matre ediculas
circuisse purgamenta legentem litteras q; cum patre
docuisse mercedis exigue stipem tradunt. Vnum q; ex
fratribus lenocinatum esse. ipsumq; leontis meretri-
ci congressi solitum. Democriti quoq; de atomis aristip-
pi q; de uoluptate libros & suos asseruisse neq; fuisse le-
gittimum ciuem ut Timocrates ait & herodotus in libro
de pubertate epicuri mitro q; lisimachi dispensatori p
epistolas feda adulatum esse peana illum ac regem
appellando. Idomeneum itidem & herodotum atq; ti-
mocratem qui se eatenus obscurum suaq; dogmata
illustrent p epistolas laudare. eisq; ob hoc ipsam asse-
tari scribens ad leontiam. quidem in hunc modum.
PEAN REX. O. o mea leontium. cuiusmodi me im-
pleuit plausu tuam epistolam legentem ad themistami-
tem lenoris uxorem. Quotus. n. inquit ego sum nisi
uos ad me profisciscimini promptus ipe quocunq; uos

ac themista me accersatis irruere. Ad pithodem uero for-
mosum adolescentem consumor inquit atque deficio ama-
bilem tuum ac diuinum ingressum substinens. Rursus
que themistam scribens monere ipsam arbitratur ut theo-
dorus in iij. aduersus epicurum libro ait. Alijs item
compluribus meretricibus scribit & leontis imprimis
quam & metrodorus amavit in libro quoque de finibus
sic loquitur. Nam equidem nihil habeo quod bonum
intelligam si saporum uoluptates & que ex ueneris
constant & que auribus percipiuntur queque ex forme
uenustate blandiuntur oculis auferam. Scribit ite-
m in epistola ad pithodem. omnem autem disciplinam o-
fortunate fuge. epithotus quoque ut lasciuus loquen-
tem sigillat maximisque probis lacerat & maledictis
inest. Timocrates item in his que inscribuntur deleti-
tia metrodori fraterque ipsius discipulus eius relicta
scola bis illum diebus singulis uomere solutum ex ri-
mjs delutijs refert. sed ipsum narrare uix effugere
potuisse nocturnam illam phiam: mysticumque illud
institutum. epicurum multa quoque in oratione pec-
care atque in uita longe plura corporeque adeo misera-
biliter affectum ut complures annos consurgere e-
silla nequirit: minamque quotidie in cibis consumere
ut ipse in epistola ad leontium scribit atque in eis quas
ad mitelenenses philosophos scripsit: congregioque sibi ac me-
trodoro & scorta alia. marmarum ideam & crotium
& nicidium. In eis quoque uoluminibus que de natu-
ra scripsit triginta septem numero complura huius-
modi inferere contrariaque in ipsis ac ceteris libris nau-
siphani plurima scribere ita fere ad uerbum dicens.
Sed habeat. habuit. n. ille merens oris gloriam sophi-
sticam quemadmodum & alij complures ex mani-
piorum numero ipsumque epicurum in epistolis ista
de nausiphane dicere adduxit illum hoc in eius mori

excessum uti ne maledictis impeteretur. magistrumq;
inuocaret. pulmonem quoq; ipsum ac deceptorem
& scortum ac sine litteris uocabat. Platonis item se-
ctatores dionysij assentatores platonemq; ipsum au-
reum & aristotelem prodigum qui paternā substantia
consumpta militasset uenena uendidisset appellabat.
Bauium protagoram & librarium democritum qui i
cōmensationibus iuxisset litterasq; docuisset. heraci-
tum quoq; ^{democritum immutata prima}
littera lerbicium & antidorum sammidorum. Cizi-
zenosq; inimicos grece & dialecticas nimium inui-
dos. Pironem quoq; rusticum & imperitum appella-
bat. Sed hi profecto insanunt. Namq; uiri huius
ad omnes incredibilem gratitudinem premulti testa-
tur. patria item que statuis greis illum honorauit.
A mici quoq; tam multi ut eos ne urbes quidem inte-
gre capere sufficiant. socijque omnes ac discipuli quos
illius dogmatice syrenes occuparunt. preter unum
metrodox. stratonicienem qui ab illo se ad carneade
contulit. Cui forte grauis erat uiri ineffabilis & in-
mensa bonitas. illiusq; scolę uigis perpetuaq; succe-
ssio que ceteris ferme omnibus deficientibus sola
pstitit perpetuis uicibus discipuli illius inuicem succe-
dentibus. Summa preterea imparentes pietas atq;
precipua in fratres beneficentia mansuetudoq; in ser-
uos sicuti ex eius testamentis liquet. & quod secum
una illi philosophati sunt. ex quibus tamen clarissim
fuit is quem prediximus nris. Eximiazq; eius in
omnes humanitas. Nam quid de cultu ad deos &
de amicitia ad patriam dicam. quam constantissime
usq; ad finem tenuit. Quippe psumam modestiam
nunq; ad rem. p. accedere uoluit. & cum difficillima
tempora tunc greciam premerent semp ibi perseue-
rauit bis aut e solummodo ad ionica loca pfect. ad ami-

cos qui ad illum undiq; numerosissimi conveniebant secū
q; in orto vivebant ut ait Apollodorus quem octoginta
minis coparat. Porro diocles in tertio incurisionis li-
bro illos dicit ulissimis ac simplicibus cibis vitam egisse.
Parcissimo. n. inquit vini poculo contenti erant. omnis
q; illis ad potum cedebat. Nolebat autem epicurus
sectatores suos in comune substantias deponere. ut
luti pitagoras qui communia amicorum omnia di-
cebat. Id quippe infidorum esse & non amicorum
dicens ipse quoq; in epistolis aqua tantum & ciba-
rio pane se contentum esse testatur. & mitte inquit
mihi casei cytridij paululum ut cum epulari pretio
suis voluerō possim. Huiusmodi illius vita fuit q
voluptatem finem esse asserit. Cum atheneus suo
laudavit epigrammate. Scimus id manifestus
insequentibus ex dogmatibus & ex verbis eius.
Maxime uō ductore diocle ex antiquis amplete-
batur Anaxagoram & si in quibusdam illi contra-
dixerit. Archelaum quoq; Socratis magistrum e-
xercebat q; inquit discipulos ut etiam memoriter
illius tenerent libros. hunc Apollodorus in cronis
nausiphanem & pasiphanem audisse tradit. Verū
h ille de se non dixit. Extat eius ad euridicam epi-
stola. Sed neq; leucippum aliquem phum fuisse ait
neq; ipse neq; herniacus quem democriti fuisse precep-
torem cum alij tradunt. tum etiam appollodorus epi-
cureus. Ceterum demetrius magnesiensis xenocratis
quoq; auditorem fuisse asserit. Utatur autem in rebo-
uocabulis proprijs que quoniam simplicia sunt Ari-
stophanes grammaticus culpat. Ad eo uō apertus dic-
tione fuit ut in libro de oratoria nihil aliud q perspi-
cuitatem orationis inquirendam ac psequendam
moneat. Atq; in epistolis ubi ceteri scribebant
ipse ponebat. honeste vivere

preclarum esse. Alij tradunt inuita epicuri norma
illum scripsisse de nauisiphamis tripode cuius fuisse au-
ditorem uolunt pampiliq; platonici apud samum
philosophariq; cepisse duodecimum agentem etatis
annum: scholamq; tenere trigesimo secundo etatis
anno. Nasaturaltem inquit apollodorus in coniciis
centesimo nono olympiadis anno tertio sub sogene
principe mense gameione .vii. mensis: septem annis
post platonis obitum. Cum uero triginta duorum esset
annorum primo mytilene & lampfaci scholam consti-
tuit annis quinq; demum inde athenas migravit &
diem obiit ano secundo .cxxvii. olympiadis sub pithe-
rato cum Lxx. & duos uirg impleset annos. Succes-
sit illi in schola regimint hermacus agemati filius mi-
thelenensis. Obiisse calculo uirg exitum impediante
hermacus in epistolis ait morto .xiiii. diebus fatigatu
quo etiam tempore tradit hermippus descendisse illu
in peluam creum aquis calentibus plenum: petisseq; sibi
merum ad sorbendum dari atq; morientem amicos me-
minisse dogmatum inter uerba defecisse. Hec uiri uita
ipsius hic firmo fuit. Testamentum quoq; ipsius hu-
iusmodi legimus. Mea omnia a minomacho philocra-
tis filio bathitedo timocratiq; demetrii .f. potamio secu-
dam eam que in metro scripta est utriq; factam do-
nationem ea conditione ut ortum quidem & que in
illo sunt hermaco agermachi filio mitileneo assignent
eis qui cum illo una philosophantur & quibuscumq; pte
successoribus illum reliquerit hermacus ut in eo pte
operam dare possint. Utq; semper hi qui a nostro noie
pti appellantur pdiuent a minomacho & timocrati
eam que in orto est scalam depositi iure comendo ipso-
q; posteris. Cauebunt autem ipsi mandabuntq; here-
ditibus ortum illum seruent quemadmodum & ipsi tra-
dantq; philosophantibus ex nostro nomine. Porro domi

Testamentum Epicuri.

... que est ...

que est in melite dabunt aminomachus & Timocra-
 tes hermaco in habitandam unaq; his qui secum phi-
 losophantur q'dm hermachus iuxerit. Ex earum autē
 rerum redditibus que a nobis legatę sunt aminomacho
 & Timocrati quantum possibile est cum hermaco curent
 ut natalis dies parentibus & fratribus ac nobis quotan-
 nis solemniter agatur intra diem decimam gameleo-
 nis: ut etiam in conuentu solemnī eorum q nobiscum
 philosophantur cuiusq; mensis uigesima die polieni-
 q; metagitnone sicuti & nos facimus. Cure item
 sit amiconimacho & Timocrati metrodori filium
 epicurum filiumq; polieni educare dum philosophan-
 tur & cum hermaco degunt. similiter & metrodori fi-
 lię curam habeant. & cum ad statem puenerit tra-
 dant eam uiro quęcumq; delegerit hermachus ex his
 qui secum philosophantur sitq; illa obtemperans &
 pareat hermaco. Dent autem aminomachus & Ti-
 mocrates ex redditibus nostris incibus his annis sin-
 gulis quodcumq; comodi fieri possit uidebitur id cū
 hermacho debetantibus. faciat item secum redditu-
 um dominum hermachum ut ex eius consilio qui no-
 biscum consenuit in p̄ria princepsq; relictus est scho-
 lę nostrę fiant singula. Dotem uō puellę cum ad
 annos nobiles uenerit dari curabunt aminomachus
 & Timocrates ex nostra substantiā quantum eis satis
 esse uidebitur deducto cum hermaco consilio. Curam
 item habeant nicanoris quemadmodum & nos hac-
 tenus ut quicunq; nobiscum philosophati sunt atq;
 res suas in comunem usum contulerunt. omnemq;
 alacritatem ostendentes nobiscum in p̄ris studiis co-
 sensuerunt. pro uiribus & modo facultatum nostra-
 rum nullius rei que ad uictum necessaria est egen-
 tes sint. Libros autem omnes nostros hermaco tra-
 dant. Quod si quid humanum hermaco contigerit

priusq̃ metrodori liberi ad statem pueriant cur sit
aminomacho & timocrati ut liberaliter illi educen-
tur accipiantq; ex facultatibus nostris quęq; illi
erunt necessaria: curamq; ceterarum rerum ut a
nobis institutum est agant: ut singula pro uiribus fi-
ant. Ex seruis autem liberos dimicto murem. nica-
am & liconem. pheidram item dimicto liberam. sa-
z uo moriens scribit ad idomeneum epistolam huiusmodi.
CVM Ageremus uite beatum & eundem firrum di-
em scribebamus hec. Tanti autem morbi aderant ue-
xig & uiscerum ut nihil ad eorum egritudinem possit
accedere. Compensabatur tamen cum his omnibus a-
nimi letitia quam capiebam memoria rationum i-
uentorumq; nostrorum. Sed tu ut dignum est tua
erga me & erga patriam uoluntate ab adolescentulo
suscepta fac ut metrodori tueare liberos. hec illius
extrema dispositio fuit. Fuerunt aut illi discipuli plu-
rimi egregij & sapientissimi. Metrodorus athenensis.
Timocrates & xandes Lampiacenus qui ex quo agno-
uit uirum ab eo nunq̃ discessit: nisi tantum sex men-
ses quibus domum profectus denuo ad illum reuersus
est. fuit autem uir ponna bonus quemadmodum &
epicurus in precipiis scribit. Attestatur autem & in
ui. Timocrate huiusmodi autem cum esset sororem
etiam bathidem idomeneo tradidit uxorem. Leontiaq;
athicam meretricem assummens pellicem habuit. Erat
autem intrepidus aduersus turbationes omnis atq;
mortem sicut epicurus in primo metrodorus tradit.
Auiunt illum septem annis ante epicurum obiisse di-
em quinquagesimum & tertium etatis agentem an-
num. Et ipse autem epicurus in testamentis ipsius
ut uita functi filiorum curam haberi mandat. ha-
buit autem & predictum familiarem metrodori fra-
trem Timocratem. Porro metrodorus hos scripsit libro.

ad medicos. iij. ad timocratem de sensu. de magni-
ficentia. de infirmitate epicuri aduersus dialecticos.
aduersus sophistas. viij. De itinere ad sapientiam.
de mutatione. de diuitijs. aduersus democritum.
de nobilitate. Fuit & polyraeus attenodori filius.
lampfacenus modestus & amabilis ut philodemus
ait. Successor item eius hermacus agermachi filius mi-
tileneus uir insignis patre quidem paupere. Principio
autem oratoris operam dedit. Feruntur & eius pulcher-
rima ista monumenta de empedocle. x. xii. de disci-
pulis aduersus platonem. aduersus aristotelem.
Moritur autem apud lysiam uir scine ut diximus
illustis. Leontius itidem lampfacenus eiusq; coniunx
themista ad quam etiam scribit epicurus. Colotes
quoq; & idomengus & ipsi Lampfaceni. Atq; isti q-
dem nobiliores ex epicuri ludo fuere adiecto & po-
lustrato successore hermaci cui successit dionysius.
cui basilides & apollodorus quoq; qui cepo tyrannus
dictus est. clarus fuit. qui ultra quadraginta uolu-
mina conscripsit. Duoq; ex alexandris ptolemei melas
atq; leucus. Zeno quoq; sydonius apollodori auditor
qui infinita scripsit. Demetrius etiam cognomento la-
con. Diogenesq; tharsensis qui lectas conscripsit sto-
las. Orion item & alij. quos hi qui germani epicuri
sunt sophistas appellant. Erant autem & alij epicurei
tres leontei filius & themistas. alter magnesius. Tertius
aplomachus. Scripsit autem epicurus infinita uolumi-
na. adeo ut librorum multitudinem cunctos superaret.
Nam chilindri quidem ad trecentos sunt in quibus nulli
extrinsecus quesitum testimonium est. soli q; referri
sunt epicureis sententijs. Emulatq; est illum crisippus
in scribendo multa sicut carneades etiam refert po-
raxium illum librorum dicens. Nam siquid epicu-
rus scriberet tantumdem scribere & crisippus contende-

bat. Atq; ideo sepius eadem scripsit. Vnde & ex tempo-
re scribere atq; parum emendate illi ex festinatione
contingebat. totq; testimonia inserit. ut eis solis libri ple-
ni esse uideantur. quemadmodum & apud Zenone
& apud aristotelem inuenire impromptu est. Tam
multa & tam preclara sunt epicuri uolumina. exq-
bus ista uel optima sunt. de natura xxxv. de ato-
mis & uacuo. de amore. epitoma eorum que aduer-
sus phisicos scripta sunt. aduersus megarethes dubita-
tiones rate opinioniones. de sectis. de plantis. de fine. de
iudicio. siue regula. cberedemus. de dijs. de sanctita-
te. hegesianax. de uitis. iij. de iusto opere. neocles
ad themistam. symposium. eurylocus. ad metrodoru
de uiuendo. de angulo atomi. de tactu. de fato. de
perturbationibus. opinioniones ad timocratem. prognosti-
con. exhortatorius. de imaginibus. de fantasia. aristo-
bolus. de musica. de iustitia & uirtutibus dijs. de
donis & gratia. polimedes. Timocrates. iij. Metrodo-
rus. v. Antidorus. ij. de austris opinioniones. ad mutrem
callistolas. de regno.anaximenes. epistolę. unam
autem ipsarum in ipsis conabor exponere. tribus eius ap-
positis epistolis. in quibus omnem phiam suam breui-
ter colligit. Ponemus autem & s-
ratas. s. opinioniones & siquid uisum est eloqui electio-
dignum. ut omni ex parte cuiusmodi uir fuerit ad-
discas. si tamen ego ad hec iudicanda idoneus sum. Pri-
mum igitur epistolam scribit ad herodotum. que de ce-
lestibus corporibus est. Tertiam ad meniceum. Continę
autem ipsa de uitis. Ordiniendum autem uidetur a pri-
ma cum prius pauca dixerimus de diuisione phię
uia ipam. Tris igitur in partes & ipse phiam diuisit.
canonicam scilicet. phisicam. & ethicam. Canonica
igitur illa uel regularis accessum habet ad opus. Agi-
tur de illa in libro qui inscribitur canon. Porro phisica

nature totam speculationem continet. de qua in libris
 naturalium. xxx septem. atq; in epistolis p elementa
 discentur. ethica uo de electione & fuga diserit que
 in uoluminibus de uitis & epistolis de libro de fine tra-
 ctatur. Consueuerunt autem canonicam naturali co-
 iungere. appellantq; illam de iudicio & principio siue
 de introductione. Naturalem uo de generatione & cor-
 ruptione & de natura. Ceterum moralem & de his q
 eligi uel uitari debent & de uitio & de fine dicunt. Eni-
 uo dialecticam uidemus agentem improbamq; repudi-
 ant. Posse n. physicos abunde simplicibus & proprijs
 rerum uocabulis agere. Aut igitur epicurus in canone
 sensus iudicia esse ueritatis & anticipationes atq; pas-
 siones. epicuri preterea phantasticos intuitus mentis a-
 dicunt. Dicit autem & mea quam ad herodotum sep-
 sit epistola atq; in ratis illis opinionibus. Omnis em
 inquit sensus irrationabilis est nulliusq; memorie
 capax. Neq; n. ab ipsa mouetur neq; ab altero motu
 impotens est aliquid uel addicere siue auferre. nec
 est quod ipse possit angere. Nam neq; similis sen-
 sus similem potest q; parsit utriusq; uis neq; dissimi-
 lis dissimilem. Quippeq; non earundem rerum iudices
 sunt. ne ratio quidem. Namq; omnis ratio a sensib;
 dicta est. neq; alter alterum. Omnibus n. intendim;
 eoq; asseritur sensus ueritas q; que sensu uigent;
 ea subsistant. Porro & uidere nos & audire non
 secus ac dolere subsistit. Quocirca & de incertis opor-
 tet ab his que apparent signa colligere. Namq; & co-
 gnitiones omnes a sensibus manant secundum inci-
 dentiam & proportionem & similitudinem & compo-
 sitionem cooante aliquid etiam ratione ipa. Insano-
rumq; uis etiam in somnis uera sepe sunt. Mouet
 enim non autem mouet quod non est. Ceterum dicunt
 ueluti comprehensionem siue opinionem ueram siue

ratam

cogitationem. siue uniuersalem intelligentiam insitam
id est memoriam eius rei que sepe extrinsecus appa-
ruit. puta eiusmodi. homo est. simul. n. atq; homo no-
minatur continuo p anticipationem forma esse illius in-
telligitur. precedentibus ac duobus sensibus. Prorsus
igitur quod prius omnibus nominibus ordinatum est
manifestum est. Neq; n. profecto quereremus quod
inquirimus nisi prius illud nouissemus. Verbi gra-
quod longe est. equus ne an bos est. oportet. n. antea
p anticipationem agnouisse bouis & equi formam ne-
q; aliquid nominaremus nisi prius p anticipationem
illius forma p oculos animo impressa esset. Euiden-
tes sunt igitur anticipationes quodq; opinabile est
a priore certo aliquo pendet. ad quod illud referimus
quod opinamur. puta unde nouimus an istud sit ho-
mo. Sed enim opinionem siue opinionem & ueram
esse & falsam dicunt. Nam siquidem pro testimonio
pro illa siue contra illam agendum sit falsam esse
unde etiam ^{id est p seuerans inuentum}
est & prope turrem accedere & discere qualis prope
uideatur. Perturbationesq; autem esse dicunt uolup-
tatem & dolorem que in omne animal cadant. ex
his alteram propriam alteram alienam esse. p q; eas
iudicari electiones & uitationes. Questionum quoq;
alias esse de rebus. alias circa simplicem uersari uote.
Atq; ista de diuisione ac iudicio summam dicta.
Precedendum iam ad eptam quam diximus. EPICU-
RVS HERODOTO sat. His qui nequeunt o hero-
dote singula que a nobis de natura scripta sunt ad qu-
rum intelligere. neq; maiores de his rebus editos libros
perscrutari. compendium totius opis feci quantum satis
esse putavi. ut integerrimarum opinionum memoria
facile tenerent. quo p singula tempora in his que max-
ime sunt rata illis operiri ferre possint. in quantum arripue-

rint naturę speculationem. Quin eos etiam qui ita
 in contemplatione omnium formarum & ueluti funda-
 menta totius operis iacerunt huiusce compendii
 adiutum iri spero ad facile reminiscendum. Nam
 fundamentis rei crebro indigemus, membris non ita.
 Pergendum igitur & ad illa est faciendusque exigui me-
 morię exercitatione habet ex quo & ratiū maximē ua-
 lidusque ad res intuitus nobis obueniet. omnisque parti-
 cularum rerum diligens notio repietur, cum forme plenissi-
 me animo uersantur, memorięque tenentur. Nam ea su-
 ma totius diligentię hisque affectus est huiusce interi-
 tus celeriter posse & ad simplicia elementa atque conclu-
 sionum uoces. Neque n. fas est condensationem preter-
 rerum circuitionis esse, nisi possit paucis uocibus to-
 tum in se ipso complecti illud quod etiam p partes dili-
 genter explicatum fuerit. Vnde cum omnibus putilis sit
 qui sint illi familiarius dediti naturę ratio, huiusmo-
 di uis continuam fieri moneo in physiologia, eam que
 maxime tranquillitatem afferat uitę & huiusce compe-
 dium ac ueluti summam opinionum omnium tenere
 memoriter. Primum igitur o herodote que subiecta
 sunt uocibus oportet comprehendere, ut ea que opina-
 mur siue querimus siue de quibus ambigimus ad ea
 referentes diiudicare possimus, ac ne indiscreta sint
 omnia nobis in infinitum demonstrantibus siue ina-
 nes uoces habeamus, necesse est n. primam notionem
 p unamquamque dispici uocem, nihilque probatione in-
 digere, siquidem habebimus quesitum uel dubitatum
 uel opinatum ad quod referamus, siue secundum sen-
 sus obseruare omnia oportet ac simpliciter presens
 intuitus siue mentis siue cuiuslibet iudiciorum.
 Eadem uero ratione esse perturbationem que adsunt, ut &
 pseuerans illud & incertum habeamus quibus notare
 possimus. hec autem ubi precepimus de incertis ita conspi-

cari opus est. primum quidem q. nihil sit ex eo quod
non est. Omnia n. ex omnibus fierent seminibus
nihil indigentia: sed & si quod defluit interret uel ne
id quod non est. omnia iam dudum intersset cum ea
non essent in que dissoluerentur. Atqui & omne semp
huiusmodi fuit quale nunc est. semp q. tale erit. Ni-
hil n. est in quod mutari possit. Nam preter omne ni-
hil est quod in id ingressus mutationem operetur. e-
nim uo istud quoq. etiam in maiore compendio statim
a principio dixit. in primo item de natura. Omne istud
corpus est. Namq. ista ut se se habeant sensus testatur
in omnibus secundum quem necesse est incertum co-
gitationum conuicere. que admodum a natura dixi-
nisi esset quod mane & locum & que tangi non potest
naturam nominamus nequaquam haberent abinud ef-
sent corpora. neq. per quod mouerentur que profecto mo-
ueri spicuum est. At preter ista nihil neq. cogitatione
comprehendi potest. neq. pmodum comprehensionis. neq.
secundum comprehensibilem proportionem. Quippe q.
p omnes naturas accipiuntur. neq. ueluti horum ene-
tus accidentia ue dicuntur. Eadem ferme & in primo
de natura & in xij. in quindecimo atq. in maiore
compendio. Corporum alia quidem sunt concretiones
alia uo ex quibus concretiones facte sunt. At ista in-
diuidua sunt & immutabilia. nisi omnia in id quod no
est interitura sunt. Ceterum in dissolutione concre-
tionum plenam naturam substinere ualent. cum non
habeant quocorsum aut quo pacto solui possint. Ita q.
principia necesse est indiuiduas esse corporum naturas
preterea & omne istud infinitum est. Nam quod finitu
est extremum habet. Extremum autem preter aliud
quiddam inspicitur. Itaq. quod extremum non habet
nec finem quidem. Quod aut finem non habet infi-
nitum sic necesse est. non finitum. Atqui ex multitu

dine corporum & uacui magnitudine omne istud in-
 finitum est. Siue: n. esset infinitum uacuum & corpo-
 ra finita nusq. acueret corpora sed ferrentur p. infini-
 tum inane dispersa cum non haberent quo se figeret
 atq. cohiberent. Siue uacuum finitum esset: non
 haberent infinita corpora ubinam subsisterent. Adh
 ad indiuidua corporum ac plena ex quibus & concre-
 tiones fiunt & in quibus dissoluntur incomprehensibi-
 lia se figurarum differentie. Neq. n. possibile est
 ex hisdem figuris comprehensio tot factas esse differe-
 tias ac p. unamquamq. figurationem simpliciter in-
 finite sunt similes. Porro differentie non simpliciter
 infinite sunt: sed tantummodo incomprehensibiles. Neq.
 n. aut interius in infinita sectionem esse. Dicit autem
 quandoquidem qualitates immutantur: si quis eas
 etiam non magnitudinibus simpliciter immensum emis-
 surus sit: moueturq. inq. iter atomi: aut autem inte-
 rius & equa celeritate motus illos agitari uacuo simi-
 lem motum exhibente perpetuo & leuissime atq. gra-
 uissime. Atq. ille quidem longe a se inuicem distantes.
 Aliq. uo agitationem ipsam continent cum fuerint co-
 plexione inclinate: siue ipsis complexionibus subستا-
 te fuerint. Quippe uacui natura: que illos singulos
 dirimit hoc efficit quandoquidem firmitatem siue af-
 fixationem facere ipsa non potest. Solidumq. quod illis
 inest p. collisionem agitationem facit in quantum com-
 plexio illa ex collisione restitutionem dat. Horum aut
 initium non est cum atomi & inane cause sint: aut
 autem intrinsecus neq. ullam circa atomos inesse &
 litatem preter figuram & magnitudinem & grauita-
 tem. Inmutari autem colorem circa positionem atomo-
 rum in duodecim institutionibus aut omnemq. ma-
 gnitudinem circa illos non esse. Deniq. nunq. atomi
 sensus usus est. hec autem uox cum ista omnia

memorantur figuram idonea admittit intentionibus
seu apprehensoribus nature rerum. Mundi item in-
finiti sunt: quicq; hinc similes & q dissimiles sunt. At-
omi namq; cum infiniti sunt ut modo demonstratum est,
etiam longissime feruntur: neq; n. consumuntur eiusce
atomi ex quibus fiat mundus: siue a quibus effec-
tus sint: neq; in unum neq; infinitos neq; in similibus
neq; indifferentibus. Nihil igitur est quod huiusmo-
di mundorum infinitatem impechat. Imo & forme
similium figurarum solidis tenuitatibus longe ab appa-
rentibus distant. Neq; n. eiusce recessiones in aere fieri
non possunt: neq; aptitudines p efficientiam concavonū
atq; tenuium neq; uapores consequentem positionem at-
q; incessum obseruantes: eam scilicet quam in solidiorib;
habebant: has autem formas species siue imagines
uocamus. Motus item qui p uacuum fit nullo contra
incidentium obcurso fit: omnem longitudinem compre-
hensibilem incomprehensibili consumat tpre. Quippe tā-
ditatis ac celeritatis inciso aduersa nec aduersa simi-
litudinem accipit: neq; tamen simul sed secundum tpra
que p rationem speculamur: iuxta id quod agitur cor-
pus ad loca plura penetrat: & hoc n. cogitari non ptest
ut sensibili in tempore simul adueniat. Undecumq; infi-
niti non ex quocumq; complectamur loco recedens erit.
Simile n. contrariis illi incisioni erit etiam si tam diu cele-
ritatem motus non intersecandum relinquamus. puti-
le est autem & hoc tenere elementum. Deinde quoniam
simulacrum tenuitatibus sumis utitur: nihil ex appa-
rentibus contra testatur. Quocirca & celeritates habent
insuperabiles meatum omnem modicum habentia uti
nequid illorum infinitatem intersecet. Plurimas aut
& infinitas continuo aliquid refringat. Ad hec quonā
imaginum generatio simulatq; cogitat contingit. Nam
fluxus a corporibus eius qui sit in multa angustia notati

pspicius non est ob contrariam repletionem seruans diu-
 tius solidi positionem ordinemq; atomorum. Et si aliqui
 confunditur celeresq; in aere conuentus sunt quod mi-
 nime oporteat. alius repletionem recedere. Sunt autem &
 alij modi a quibus nature huiusmodi gignantur. Nihil
 n. horum contra sensus attestatur si respicit aliquis quo-
 dam modo actiones ut ab exterioribus ad nos conueni-
 entiam referant & illud autem existimandum est cu
 aliquid extrinsecus subripit formas nos intueri atq; a-
 gitare. Neq; n. profecto resignarent que exteriora st
 naturam suam coloris. s. ac forme p aeterni qui inter-
 medius est. neq; p radios aut qualescunq; fluxus qui
 a nobis ad illa manarint ita ueluti formis quibusda
 nobis a rebus ipsis a non penetrantibus que a coloribus
 formeq; similitudine non differant iuxta modum con-
 grue magnitudinis in aeterni aut mentem celeri uten-
 tibus motu. Deinde hac ex causa eo quod unum ac p-
 petuum est phantasiam consensionemq; reddente a
 seruante subiecto secundum eam que inde proficiscit
 equalem in altioribus affixionem in solido fictiois ato-
 morum & q; animo siue sensibus phantasiam irruen-
 tem accepimus seu forme seu accidentium. Forma hec
 est solidi que fit iuxta sub sequentem densitatem siue
 ex imaginum comprehensione. Porro in eo quod opine-
 tur mendacium semp ac falsum asseri siue non refelli
 potest sin uo minus asseratur p immobilem nobis ipsis
 concessum imaginalem intuitum pceptione predictum
 p quam mendacium fit. Quippe similitudo uisorum
 que ueluti in imagine accipiuntur siue illa in somnis
 fiant siue palios intuitus mentis aut iudiciorum
 reliquorum neq; q; in his esset queq; sunt & uera ap-
 pellantur nisi essent aliqua. Et hec ad que iaculamur
 intuitum falsum uo non esset nisi accepissemus & ali-
 um aliquem motum in nobis ipsis conuictum quidem

autem

ceterum pceptione predictum. Secundum hunc autem
coniunctum phantastico iactu pceptionemq; habentem
siquidem non asseratur: siue refellatur fieri ut men-
daciū sit: si enim asseratur aut non refellatur uerū:
& hī igitur opere pretium est ut opinio fortiter teneat
ut neq; iudicia tollantur actionum: neq; falsum di-
eque firmatur cuncta perturbet. Atq; & auditus sit
dum flatus aliquis fertur siue audiante siue a-
sonante siue a strepente aut quomodolibet audien-
di passionem inferente. Porro fluxus hic inequaliū
partium tumores una diffunditur quasdam ad in-
uicem seruans consensiones atq; unitatem propriam
ad id quod emisit atq; ad sensum pertingentem q
in illo ut plurimum facit. Sin minus uel quod ex-
trinsecus est tantum manifestant. Nam absq; con-
sensione aliqua inde adueniente nunq̃ profecto fi-
eret huiusmodi sensus. Non igitur extirpandum ē
derem ipsum a precedente uoce formari siue ab his
que non dissimilis generis sunt: multum eis deesset
si hoc ab illa pateretur. Sed eum ictum qui fit inobis
simul ac uocem emisimus huiusmodi facere exqui-
busdam tumoribus qui uentosum efficiat flexum:
nobis deinde audiendi passionem insinuent. Hoc
ipsum & de odoratu item sentiendum quod de audi-
tu diximus: nunq̃ scilicet ullam efficere passionem
posse nisi sint tumores quidam quia re ipsa ad huc
mouendum sensum debita mensura ferantur: dum
partim quidem perturbati atq; alieni sunt partim uō
quieti & conuenientes. Nempe. n. & atomos existima-
dum est nullam qualitatem eorum que uidentur ad-
mittere: preter figuram & gravitatem & magnitudi-
nem & queq; necessario figuram contingunt. Quippe
qualitas omnis inmutatur. Atomi uō nihil mutantur.
Oportet. n. in dissolutionibus concretionum aliquod solidū

atq; insolubile subsistere: quod mutationes in id qd
 non est non faciat. neq; ex eo quod non est sed secun-
 dum transmutationes in plurimis. Quorundam uero
 & accessus ac recessus. Quocirca necesse est: que tran-
 smutantur incorruptibilia sint & ab eis quod mutatur
 natura prorsus aliena: uerum tumores hie ac forma-
 tiones suas. Hoc enim etiam subsistere: necessarium e.
 Nam in his que apud nos transformantur secundum
 ablatione figura accipitur insita. Enim uo qualita-
 tes cum in eo quod mutatur insite non sint: non secus
 atq; illud relinquuntur ex corpore toto peuntes. Suffi-
 ciunt igitur ista que relinquuntur efficere concretionis
 differentias quippe aliquid necesse est relinquuntur:
 atq; in id quod non est defluant: ne omnem quidem
 in atomis magnitudinem esse putandum est: neq; ap-
 parent. relupentur. Ceterum mutationes quasdam esse
 magnitudinis existimandum. Prestat id quippe: hoc
 autem si adsit & que secundum passiones & que se-
 cundum sensus sunt: reddentur. Omnis at si subsistes
 magnitudo neq; utilis est: ad qualitatis differentias/
 nam & ad nos ueniunt uisibiles atomi quod cum fit
 minime cernitur: neq; quo pacto fiat uisibilis atom?
 agnoscere possumus. Ad hoc putandum non est: in cor-
 pore finito tumores infinitos esse: neq; qualescunq;
 itaq; non modo eam sectionem que in infinitum fit ad
 id quod minus est: tollere oportet: ne omnia infirma
 faciamus: cogamurq; complexionibus repentinorum
 ea que sunt in id quod non est terendo consumere. Ve-
 rum ne transmutationem quidem in his que finita
 sunt in infinitum: neq; in minus fieri existimandu.
 Neq; n. ubi semel quispiam dixerit tumores in plerisq;
 infinitos esse: quales etiam sint intelligere potest. Pre-
 terea ne id quidem quomodo finita sit ista magnitu-
 do. Quales n. sunt constat. Nam siquidem tumores

illi infiniti sunt & hi ex quibus qualescunque hi fuerint
infinita profecto esset magnitudo extremitatemque fi-
nitam habentes pceptibilem nisi & p se ipsum inspic-
endum non est. Ne & quod h deinceps sequitur huius-
modi intelligamus. atque ita p consequens in antero-
ra tendendo in infinitum contingat cogitatione pro-
cedere. minimumque illud quod insensu est conside-
randum est. ut neque sit huiusmodi transmutatione
cuius id quod habet. neque tamen oratio dissimilis
sed habeat commune cum transmutantibus aliquid.
Ceterum pceptione partium careat. alias que pp com-
munis illius similitudine aliquid ipsius nos pcepisse
arbitremur. partim ad hec partim ad illa equalitatem
nobis oportet occurrere. ex qua ista conspiciamus a pri-
mo incoantes non in eodem neque in partibus partium
sed in proprietate sua metiendo magnitudines que
maiores sunt magis & que minores minus. hac
propositione arbitrandum & quod in atomo est mini-
mum uti. Constat. n. differre illud parvitate ab eo
quod secundum sensus aspicitur. eadem uero proportionem
uti. Namque & quam magnitudinem habeat atomus
secundum hanc proportionem predicavimus modice
solam excludendo longitudinem. Preterea minimos atque
in mixtos fines esse putandum est longitudinum di-
mensionem ex ipsis primis maioribus & minoribus
parando rationis speculationem in his que sunt inui-
sibilia. Nam commune illud quod eis est ad imutabi-
lia sufficit. quod hactenus est pficere. Collationem
autem ex his que motum habent fieri possibile non est.
Nempe & infiniti quod supremum aut infimum sit
predicandum non est supra vel infra esse. Nam quod
supra caput sit undecunque stemus ducere in infinitum
nunquam nobis istuc visum iri. Ita & quod infra id quod
intellectum est ex qua ratione eludere in infinitum

supraq; esse atq; infra iuxta idem: hoc n. intelligi possi-
 bile non est. Itaq; licet unam accipere superiorem in-
 telligibilem loci mutationem in infinitum unamq; in-
 feriorem & similes ad superiorum pedes id quod a no-
 bis fertur ad ea que sup caput nostrum sunt loca pti-
 gant aut ad inferiorum caput quod a nobis infer-
 tur inferius. Namq; motus uniuersus nihilominus
 uterq; utriq; oppositus in infinitum intelligitur. Verum
 n. & equali celeritate atomos esse necesse est cum pinane
 inuehantur nullo reluctantē. Neq; n. grauius paruis
 ac leuibus celerius ferri quandoquid nihil occurrit
 eis. Neq; parua utidem magnis cum omnia motum
 habeant comensum ubi ne illius quidem aliquid ob-
 luctatur. neq; supius neq; obliquus p collisiones motus
 neq; inferior p propria pondera. In quantum n. utraq;
 continet in tantum una intelligendo habebit motum
 quo ad aut extrinsecus aut ex pondere proprio reluet
 aduersus ferentis uim. Sed & enim & p concretiones
 altera celerius q̄ altera dicitur quando atomorum q̄
 celeritas sit atq; in unum ferantur locum atomi que
 in conuenientibus sunt & contra minima ppetuo tpe
 nisi in unum secundum tpe que ratione cernuntur
 sed frequenter obluctentur q̄ diu sub sensum motus
 assiduitas fiat. Quod n. de inuisibili opinatur q̄
 f. tempora que ratione cernuntur ppetuum motum
 habitura sint: in huiusmodi uerum non est. Nam
 omne quod ceritur aut animo pntutem capitur ue-
 rum est. Post h. inspicendum est ad sensus passiones
 q; referendo. Ita n. erit firmissima probatio quod a-
 nima sit corpus tenuibus ptibus p totam congregatio-
 nem seminatum. Ceterum spiritus simillimum calo-
 ris quidam temperamenta habenti: atq; huic alicubi
 simile alicubi illi. Est autem pars que multam acci-
 pit inutationem ex hilitate ptium atq; horu etiā ipso-

Consentit autem huic magis ac reliquo cetui. At istud
omne constat vires esse animi & perturbationes agili-
tatesq; motus & cogitationes & cetera quibus priua-
ti morimur. Enim id & id oportet tenere quod habe-
at anima sensus plurimam causam. Non tamen ista
accepisset nisi a conuentu reliquo ferme roboraretur. Por-
ro reliquus ipse conuentus cum illi hanc parauerit ca-
usam & ipse subinde huiusmodi casus ab illa p'ticeps
fit non tamen omnium que illa possidet. Idcirco di-
scedente anima sensu caret. Neq; n. ipsum in se ipso
possidebat hanc vim: sed alteri quod simul fuerat pa-
rabat quod p consummatam circa ipsum uirtutem secun-
dum uertiginem sibi ipsi continuo sensibilem inciden-
tiam p'ficiens & illi p communem fluxum atq; consensum
ut dixi reddebat. Idcirco igitur ex insita anima nunq;
alia aliqua parte discedente priuatio sensuum fieret:
sed cum illa una p'iret soluto eo quod continebat siue
toto siue etiam p'te aliqua siquid sensus acuminis uigere
p'sisteret. Porro conuentus reliquus p'manens & totus
p partes non habet sensum illo abscedente quantalibet
sit que se intendat atomorum multitudo in animi na-
turam. Verum n. & soluto conuentu toto disseminatur
anima: neq; iam easdem vires habet neq; mouetur.
Itaq; ne sensum quidem habet. Neq; n. intelligi potest
sentire aliquid nisi in conuentu isto atq; his motibus
utatur sensus: quando ea que roborant & que conti-
nent huiusmodi non sunt in quibus nunc existens ta-
les motus habet. Atq; & hoc in alijs dicit & ex leui-
ssimis atomis atq; rotundissimis illam esse compositam
multum ab illis differentibus que igne sunt. Pars ta-
men eius que ratione caret torporiq; reliquo comixa
est: rationalem autem p'tem in thorace sedem habere
ut ex metu & gaudio manifestum est: somnumq; uis
partium fieri que p omnes concretionem disseminate st.

aut continentur aut euacuantur deinde poris incidunt.
 Semen preterea ex omnibus corporibus ferri intelligendū
 est. Dicitur enim plurimam nominis familiaritatem in eo quod
 per se intelligitur. Incorporeum autem per se intelligere non
 possumus preter uacuum. Porro uacuum neque facere ali-
 quid neque pati potest: sed motum tantum per se corporibus
 prebet. Itaque qui incorpoream dicunt esse animam uani
 sunt. Nihil enim aut facere posset aut pati si esset huius-
 modi. At nunc euidenter huius utraque in anima esse casus
 manifestant. has igitur de anima rationes si quis ad per-
 turbationes sensusque referens memoria teneat que in prin-
 cipio diximus satis intelliget ea que figuris compre-
 hensa sunt in id quod particulare est & his firmiter
 & diligenter exposita. Vtrum enim & figure & colores &
 magnitudines & pondera & queque alia de corpore pre-
 dicantur ut que per se ipsa tendant ad omnia seu uisibi-
 lia ea que per sensum cognita neque per se ipsam naturam
 esse opinandum. Non enim possibile est id scire neque ideo
 ut non sunt utque neque alias que persistunt incorporea
 neque ut huius partialis sed ut corpus totum. Quod u-
 niuersaliter quidem horum omnium que sua sunt na-
 turam sempiternam habeat possibile non est esse colla-
 tum. Sicut cum ex ipis tumoribus maior constituerit co-
 uentus siue priorum siue uniuersi magnitudinum: ali-
 quo autem minorum. Sed ut dixi ex his omnibus so-
 lis perpetuam habens naturam suam. Atque intuitus qui
 dem proprios habent hec omnia & perceptiones. Ceterum
 consequente multitudine subita & nunquam scissiones ad-
 mittente sed iuxta subitam agnitionem corporis predi-
 camentum percipient. Quin immo & corporibus contin-
 git sepe ut ea sequatur & quod sempiternum non est
 neque inuisibilibus neque incorporeis. Itaque secundum mo-
 tum plurimum hoc nomine utentes manifeste colligi-
 mus casus neque uniuersi habere naturam quam assumentes

secundum repentinum corpus appellamus / neq; item
consequentium sempiternorum sine quibus corpus cogi-
tare non possumus: prout autem quosdam subse-
quente repentino singula appellarentur. Ceterum qn
cunq; contingentia singula inspicuntur non sempte-
nis casibus subsequenter. Neq; hoc actio expellenda
ex eo quod est quia naturam non habet uniuersi quid
contingit: quod profecto etiam corpus appellamus neq;
item sempiternorum subsequentium: neq; rursus p se exi-
stimandum. Neq; n. hoc uel in his uel in sempiternis co-
tingentibus intelligendum: sed id quod etiam apparet.
Casus omnes corpora existimandum etiam si non sempi-
terne subsequantur: neq; p se rursus nature ordinem ha-
beant. Ceterum quemadmodum sensus ipse propieta-
tem inspicit faciunt. Sed n. uehementer & hoc preterea
considerare opus est. Namq; tempus minime querendu
est sicut & reliqua que in subiecto querimus referentes
ad eas que apud nos ipsos inspicuntur anticipationes.
sed ipsam euidentiam p quam tempus aut multum au-
modicum uocamus: hoc familiari quadam proprietate
circumferentes reputandum: neq; locutiones quasi me-
liores psequendum: sed his que sunt ad manus in ea re-
utendum: neq; aliud aliquid p se ipsum predicandum
quasi eadem quam proprietatis hec substantiam habeat.
quod faciunt quidam sed solum quo proprietatem con-
nectimus. hoc etiam subnectimur maxime animaduē-
tendum. Nam hoc demonstratione non indiget: sed ani-
maduersione. Quippe diebus ac noctibus horumq; par-
tibus conectimus. Similiter & perturbationibus & tranq-
litate & motibus & statibus proprium aliquem preterea
casum. rursus hoc ipsum cogitantes secundum quod te-
pus nominamus. Ait autem hoc & in secundo de nā
libro & in magno epitome atq; in his que prediximus.
Mundum omnes finitam concretionem similem his que inspi-

cūntur speciem frequenter habentem existimandum est
 ex infinito horum omnium prodisse ex conuersionibus pro-
 prijs discretis maioribus atq; minoribus. rursumq; dissol-
 ui omnia celerius alia. alia tardius. Cum alia hoc ab
 his alia ab illis patiantur. Constat igitur & mundos il-
 lum dixisse interire cum ptes mutentur & in alijs ter-
 raq; & aer supuehatur. Preterea & mundos neq; ex ne-
 cessitate arbitrari oportet unam habere figuram. imo
 & differentes eos in duodecimo de mundo esse ait. Ali-
 os namq; sphere alios cui preferre speciem aliosq; aliam
 itidem formam non tamen omnem formam amittere ne-
 q; animantes esse ab infinito discretas. Neq; n. probat
 quispiam ut in eo qui sit eiusmodi comprehensa non fuit
 efficientia semina ex quibus & animalia & arbores & ce-
 tera que conspiciuntur constent. in huiusmodi uō nō
 potuisset. eadem autem ratione etiam inmutari. Pari-
 modo & de terra existimandum. Sed & naturam quoq;
 opinandum est plurima uaria ex rebus ipsis edoctam
 fuisse atq; coactam. Porro rationi que ab ea tradita
 fuissent. ea postmodum diligentius explicuisse atq; ad-
 inuenisse. Preterea in quibusdam celerius in alijs tardi-
 us. & in quibusdam euolutionibus atq; temporibus ex in-
 finito. In quibusdam uō secundum minores. Quocirca
 & nomina ab initio non positione facta. sed ipsa hominum
 ingenia p singulas proprias affectas perturbationibus ac
 propria recipientes uisa proprie aerem emittere inmissam
 ab perturbationibus singulis ac uisis ut esset quandoq; et
 gentium p loca differentia. Postmodum autem cōmuni-
 pergentes singulas fuisse imposita propria ut significati-
 ones minus ambigue fierent adinuicem breuiusq; signi-
 ficarent quasdam insup res etiam que non conspiciant
 inferendo ut eos qui essent conscij mōnerent insonnos qd-
 dam erumpere coactos. illos uō ratione dūce plurimos ex
 causis ita interpretatos esse. Enim uō in metheoris motū

& conuersionem ac defectum ortumq; & occasum & his si-
milis neq; ministerio cuiusq; facti existimandum est: ve-
rum illius ordinatione & imperio qui omnem simul bea-
titudinem atq; immortalitatem habeat. Neq; n. beatitati
conueniunt negotia & cure & iræ aut gratiæ sed infir-
mitate ac timore & opis proximorum ista fiunt. Neq;
rursus cum ignis simul sit conuersus in seque beatitudi-
nem possideat secundum uoluntatem hos motus accipe-
re. Verum omnem seruare decentiam p omnia nomina quæ
in huiusmodi feruntur notionibus: sineq; contrarie ho-
nesto ex his opinionēs fiant. Alioquin maximam in
animalibus perturbationem huiusmodi contrarietas faci-
ent. Quo circa & eas quæ ab initio sunt huiusmodi con-
uersionum pceptiones in mundi generatione oportet opina-
ri necessitatemq; hanc & ambitum pfi. Sed n. causam
eorum quæ sunt maxime propria diligenter exponere
physiologie opus esse putandum est. beatitudinemq; in-
scientia de celestibus corporibus huc cecidisse & in eo q
naturæ quedam sunt quæ inspecte secundum huius-
modi metheora: & quæq; his propinqua sunt ad huius
rei exactam diligentiam conferunt. Preterea nō in
huiusmodi multipliciter esse ac se circa illa pro uiribus
& alias quomodolibet habere: sed simpliciter & corrup-
tibili ac beata natura eorum quæ discretionem suggerit
aut perturbationem ullam & hoc mente comprehendere
simpliciter est esse. Porro quod in notitiam cadit de
occasu & ortu de conuersione ac defectu & quæq; his
similia sunt, nihil ad beatitudinē scientiæ conferre: s;
similiter habere metus eos qui ista considerant. Quæ nā
uō naturæ sunt nesciunt: & quenam causæ uel maxime
rate & nisi ista nouissent fortasse plurimi cum timor
ex consideratione horum solutionem capere nequeat ac
dispositionem eorum quæ sunt maxime propria idcir-
co & plures inuenimus causas conuersionum & occasus

& obortus atq; defect; & huiusmodi talium sicut &
in his que particulatum sunt. Aut existimandum nō
est horum usum diligentiam non accepisse quanta possit
ad tranquillitatem nostrum beatitudinemq; conferre. Itaq;
quasi transitum intuentes quod apud nos similitudo sit
de ratione celestium omnisq; incerti differendum est eos
aspernando qui ne id quidem sciunt quod uno modo se
habet aut sit neq; apud multis contingat modis ima-
ginationemq; ex recessibus reddunt. Ignorantq; preterea
quoniam sunt que perturbationem non ingerant. si tam
arbitramur id fieri posse. & in quibus similiter perturbatio
ne uacamus ipsum quod multis fiat modis non igno-
rantes. quemadmodum si quod ita se habeat noneri-
mus perturbatione carebimus. Ad hec omnia illud oīo
oportet intelligere. quod perturbatio humanis animis pro-
prie omīo fit in eo quod hec & beata opimentur & incor-
ruptibilia & una contrarias his uoluntates habeant &
actiones & causas. & in futura uita durum esse aliquid
secundum fabulas asperent et suspicentur siue secun-
dum hanc priuationem sensus que in morte est metuat.
quasi post mortem aliquid pati & in eo quod non opinio-
nibus ista patiantur. uerum ratione & comendatione
quadam. Vnde cum non dissimant malum equam si-
ue etiam maiorem perturbationem capere q̄ si hec opina-
rentur tantum. Porro huiusmodi perturbationis uacatio
ē his omnibus euadere liberum & absolutum. perpetuāq;
omnium & eorum que sunt plane propria uersare me-
moriā. Quocirca omnibus intendendum est presenti-
bus ac sensibus communi quidem rationi communibus.
propria quidem uō proprijs ac presenti omni p̄ singula
iudicia euidētia. Si n. hisce intenderimus. id unde
perturbatio metusq; fiebat excludemus habita recta ra-
tione atq; soluemus de celestibus ac reliquis que semp
incidunt queq; summe terrent reliquas causas asserem.

Ista tibi o herodote de natura omnium rerum summam
p̄scripsimus. Que tu si diligenter pr̄ uiribus tenere studu-
eris arbitror & si non ad omnia p̄ partes diligenter explica-
tis sufficienter incompabilem tamen te ex eis firmitatem
atq; constantiam aduersus ceteros homines p̄cepturum. Nā
& ex te ipso promoueberis plurimum ad ea etiam que in
toto de natura opere sunt dicta p̄ partes exponenda atq; h̄
ipsa mandata memoris p̄petuo emolumento erunt. Sūt
n. eiusmodi ut hi etiam qui iam p̄ticularia satis autem
etiam perfecte digesserunt ad huiusce tamen intuitus plu-
rimis haberent plurimum inuari ex his possint in his que
de tota natura differuntur. Quęq; autem non penitus ca-
dunt in ea que consiciuntur. Ex his autem secundum
eum morem qui caret inuidia simulatq; intelligitur a-
bitus eorum que sunt imprimis rata ad tranquillitatem
animi faciunt. Et ista quidem de naturalibus eius epi-
stola. Sequitur de meteoris alia. **EPICVRVVS PITHO-
CLI** gat. **R**eddidit mihi cleo abste epistolam in qua nos
fouere atq; p̄ diligere peristis digne pro nostro ulto stu-
dio: neq; ignauiter earum meminisse in terris que ad
beatam uitam ducunt rationum. Precaris ut tibi de me-
theoris breuem mutam facilemq; tractatum quo facilius
admonearis. Ea quippe que in alijs scripsimus difficulti-
me teneri memoria. Quis ea ut ais quis continue ferat
Nos autem plubenter preces admisimus tuas magnaq; de
te ac iocunda spe fruimur. Cui igitur cetera iam absol-
uerimus omnia agimus que postulasti plurimis & alijs
emolumento futura inuenta h̄. & his maxime qui rudes
ad huc ueram nup̄ nature rationem dequstarunt: his ut
qui alicuius disciplinarum liberalium sunt grauioribus
curis implicati. Ea igitur rite p̄p̄e mandataq; memo-
ris inuiter uolue: cum ceteris quę breui epitome ad he-
rodotum misimus. Primum igitur alium aliquem sine
celestium corporum scientiam siue p̄conexiōem siue absolute

dicantur putandum non est. quam perturbationis uacationem ac probationem certam sicut & in reliquis neque sit impossibile primum aggredi neque speculationem habere per omnia similem aut his libris quos de iuris scripsimus. siue his quos de alijs naturalibus questionibus. puta quod oë corpus impalpabilis nature sit siue quod inuisibilia elementa. Et omnia huiusmodi aut quæque unicam his que uidentur concordiam habent quod in metheoris non est. Verum ista quidem multiplicem habent generationis causam substantiaque predicamentum sensibus consonum. Neque enim secundum proloquiorum uacuitatem legisque sanctionem de natura differendum. sed sicut ea que uidentur hortantur. Non enim iam uita nostra aut stulticia aut glorie uacuitate opus habet. sed solum tranquille ac secure uiuere. Omnia quidem immobili ac stabili ratione fiunt per omnia ex his diuinitatibus que multiplici modo his que apparent concorditer incedunt. Cum quis quod probabilius de ipsis dicatur congruenter omiserit. Cum uero quæpiam hoc emittit hoc eide quod eque ei quod uidetur consonum est. Cum profecto constat omni nature excidisse ratione atque ad fabulas esse deuolutum. Signa uero quedam eorum que in supernis consumantur ferre quedam ex his que nobis apparent & inspicuntur. aut sunt non ea que in supernis apparent. Hec enim multis modis fieri possunt. Cuiusque tamen uisum obseruandum est. atque in ea que illi adiunguntur diuidendum. quæque non contenditur plurimis modis perfici ut ea que sunt apud nos. Mundus est celi quedam contentia stellas & terram & que uidentur omnia continens ab scissionemque ex infinito habens atque in finem desinens siue rarum siue densum quo soluto que in illo sunt omnia confusionem accipient. & desinens aut in eo quod circum agitur. aut instantiam habet & rotundam aut triangularem aut quancumque circumscriptam

tionem. Omnibus quippe modis fieri possibile est quando
eorum que videntur nihil obstat mundo huic in quo
finem comprehendere nequimus. Quod autem & huiusdemo-
di sunt infiniti multitudinem colligi potest. & qm̄ talis mū-
di suffieri potest & in mundo & inter mundo quod inter-
uallum dicimus intermundium in loco uacui pleno &
non in magno puro & uacuo quemadmodum aiunt q̄-
dam idoneorum quorundam seminum que ab uno
mundo siue intermundio fluxerint siue etiam a plu-
ribus sensum adiectiones & compositiones atq; migra-
tiones facientibus in locum alium si sic contigerit irri-
gationes ex his que oportune eas suggerunt quoad
consumentur accipiantq; constantiam. In quo autem
subiecta fundamenta subceptionem huiusmodi efficē
possint. Non n. conuenientum fieri oportet solum neq;
uertiginem in eo uacuo in quo fieri est possibile mundū
secundum quod ex necessitate putatur augeri q̄ tā-
diu quod alterum ostendat ut aut quispiam ex his
qui physici uocantur. hoc n. his que videntur repu-
gnans est. Sol item & luna & sidera cetera seorsum
facta postmodum a mundo comprehensa sunt: queq; p-
terea constantiam seruant continuo effecta sunt atq;
incrementum pceperunt. Pari ratione & terra & mare
p̄comparationes & uertigines quarundam tenuitate par-
tium constantium naturalium siue spiritualium siue ignis
preferentium speciem siue utriusq; simul: & hoc n. ita sug-
gerit sensus. Porro solis ceterorumq; siderum magnitu-
do quantum ipsi sapimus ea est que uidetur. hoc & in
decimo de natura dixit. Nam si inquit magnitudinem
interualli ratioe admississet longe profectos magis colerem
Alia namq; huic rationabiliter distantia nulla est. Cete-
rum secundum id quod p̄sum est siue maior sit q̄ uide-
atur siue paulo minor siue tantus non simul ita n. & apt
nos lumina que ex interuallo cernuntur p̄ sensum conspici-

untur. Et omnis autem in hanc partem instantia soluitur facile si quis rebus certis intendat quod in libris de natura monstrauimus ortu & occubitu solis ac lune siderumque ceterorum & per incensionem & per extinctionem fieri possent. Cum talis sit circumstantia etiam per alia loca & ea que premissimus perficiantur. Nihil enim eorum que uidentur obluantur per euentum quocumque super terram & preterea per adiectionem quod predictum confici posset. Neque enim refragatur aliquid eorum que cernuntur ipsorum motus non quod fieri impossibile est secundum totius uertiginem celi siue secundum ipsius quidem statum. horum uero uertiginem in uicem ea que ab initio in generatione mundi genita est in ortu necessitatem. Deinde calore per quamdam ignis distributionem semper ad interiora loca tendentis. Conuersiones solis ac lune fieri quidem possibile est per obliquum celi ita temporum necessitate coacti. Similiter ac secundum aeris obliuientiam siue etiam materis apte que semper adiaceat atque inflametur partim uero deferentis siue etiam ab initio uertigo huiusmodi istis sit distributa sideribus ut in girum moueantur. Cuncta enim huiusmodi atque his similia in nulla euentis ratione dissentiant; si qui semper in huiusmodi partibus possibile ad herens horum singula ad eorum que uidentur consonantiam possit adducere nihil metuens seruiles astrologorum artes euacuationesque lune ac rursum impletiones euerfionemque huius corporis fieri profecto possent perfigurationes aeris. Similiter & que secundum ad positiones & omnes alios modos per quos & que apud nos apparent uocatur ad huius speciem reddendam nisi forte quis unico illo modo contentus reliquos ne quicquam repudiet. Neque speculatur possibile est aliquid hominum aspicere & aliquid impossibile. Atque ideo impossibilia inspicere cupiens. Preterea possibile est lunam ex se ipsam habere lumen. Possibile item & a sole mutari. Et enim apud nos plerumque cernuntur que plura ex se ipsis habeant. plura

item ab alijs: nihilq; impedit eorum que celestibus uide-
tur siquis multiplicis modi semper memoriam habeat conse-
quentesq; una suppositiones & causas simul aspiciat &
ne afficiens in ea que non consecuntur hoc ipsum de-
fluere. Alios aliter in illum unicum modum. Porro fa-
ciei manifestatio fieri quidem in ipsis potest: & p̄muta-
tionem partium & p̄cumulatam adiectionem modisq;
omnibus quotquot terminantur cum his que apparent
concordiam habere. Namq; in omnibus metheoris hu-
iusmodi inuestigare nequaquam admittendum est. Si n-
aliquibus repugnare euidentis contingat: nunquam uen-
tranquillitate poterimus frui. Solis ad lune defectus
potest quidem fieri & p̄extinctionem quemadmodum
& apud nos pleraq; fieri uidemus: iamq; p̄interposi-
tionem quorundam aliorum aut terre siue celi siue
cuiuslibet alterius cuiusmodi sit q̄ proprios ad inueni-
endos conspiciendum & quod coniunctas concreciones
fieri impossibile non est. Porro in .xy. de natura dicit
obumbrante luna solem. Lunam uero terre umbra se
opponente deficere. Verum secundum recessum hoc &
epicurius. Diogenes in primo lectarum opinionum tradit.
Preterea circutionis ordo sic accipiatur sicuti & que da-
apud nos fiunt: diuinaq; ad hec natura nusquam admo-
ueatur: sed immunis a ministerio in omni sua plenissima
beatitudine seruetur. Sin autem hoc fiat omnis de ce-
lestibus inaniter erit contradictio sicuti iam quibusdam
fuit qui non motum attingere possibilem uerum in uani-
tatem deciderunt: dum uno tantummodo arbitrantur
hec fieri: aliosq; omnes posibles excludant: quiaq; ad
id quod intelligi nequeat & ad ea que appareant ferant.
Quod uero signa suscipere oportet cum non possimus ualere si-
namus que nocturnum ac diurnum prolixitates imitant p̄-
ter id quod solis motus celeres fiunt: rursumq; tardiores
sup̄ terram prolocorum longitudine mutant & loca q̄da

celerius pagunt siue tardius: sicuti & apud nos quedam
 inspicuntur quibus consona & de metheoris dicendum.
 Qui autem unum assummentes his que apparent re-
 luctantur: eo etiam exciderunt quod inspicere homi-
 ni possibile est. Namque significationes fieri possunt et
 p collationes temporum sicuti & in his que apud nos
 uidentur animantibus & in alijs sicuti aeris & muta-
 tionis. Hec u. utraq; his que uidentur non repugnat
 qualitatibus. Preterea si ab hoc aut ab illo sit causa
 neq; ualet aspici qua fieri atq; constare potest & con-
 cretionis aeris impressionisq; uentorum atq; iplicatio-
 nes in se inuicem tenentium atomorum & eorum que
 ad h. agendum idonea sunt fluxumq; ex terra atq;
 q; conuentum atq; modis alijs plurimis huiusmodi co-
 stantias fieri impossibile non est. iam uo in his partem
 se collidentibus partim uo mutantibus aquas pfici &
 uentos item p relationes ex locis idoneis dumq; p aere
 mouentur ubi inundatio uehementer ex quibusdam
 ad huiusmodi immissiones idoneis conuentibus facta
 fuerit: contritus fieri posse ac p spūs inconcans nubi-
 um euolutionem sicuti in ualibus nostris contingit: atq;
 ex igne in expurato sonitum ipsis fieri: & fractiones
 item nubium ac dissidentias ac p confricationes nu-
 bium atq; ordines que concretionem cristalli acce-
 perint instar. Et totum & hanc partem ut multis-
 dis dicere possimus que uidentur inducunt. Corrusca-
 tiones item eadem ratione modis plurimis fieri. Na
 p confricationem collisionemq; nubium figuram illa
 ignis effectricem elabentem corruscationem gignere:
 statumq; ex nubibus talium corporum que hunc sple-
 dorem efficiant: & p pressuram aut collisio nubium
 fit: siue ab se inuicem siue a uentis: & p complexionē
 ea que a sideribus manant se inferente luce siue a
 motu nubium uentorumq; compulsa & p nubes decedēte

Sive p collationem tenuissimi nubium luminis aut ex igne coactas nubes efficere conitruum & p huius motu & p ignis euaporationem que fiat p constantiam motus indubitatisq; uehementiam. Fractiones quoq; nubium a uentis easum esse efficientium ignis atomorum corruscationisq; speciem pagentium. Alijs item modis plurib; facile erit inspicere et qui & que apparent teneat hisq; similia queat conspici. Precedit autem corruscatio nitrum in huiusmodi circumstantia nubis & quod si mulatq; flatus irruerit. emitatur figura corruscationis efficiens. Postmodum uo sps inuolutus huiusmodi efficiat sonum & p utrorumq; incidentiam corruscatio maiore ad nos celeritate utatur. Postremo autem uenire tonitruum sicuti in quibusdam que ex interuallo inspicuntur istq; quosdam efficiunt fulmina fieri possunt ac secundum plurimos uentorum conuentus & euolutiones ualidamq; euaporationem & fractionem partis cuiusq; uehementiorem ad inferiora loca descensum fragore illo contingente quod consequentia loca densiora sint no implicatas nubes. & p hunc item inuoluti ignis lapsum sicuti fieri possibile est tonitruumq; cum signis amplior fuerit inspiratusq; uehementius prorupit nubem: eaq; in anteriora procedere nequeat idcirco q; huiusmodi concretio fiat plurimum quidem ad excessum aliquem motum ubi maxime fulmina cadunt & semper. Et alijs item modis plurimis fulmina fieri possunt modo longe absit fabula. Aderit autem signis rite ea que apparent sequens de his que sunt occultiora ad eam norma indicarit. Preterea quoq; & p positionem nubis ad inferiora loca spe a repentino impulse flatu fieri possunt & p flatum qui una efferatur uehemens & nubem ad proxima impellat loca exterior flatus. Preterea & p circumstantiam sps cum in circulum aer quidam supne compellitur uehemensq; uentorum collisio fit neque

ualet intransuersa diffluere pp eam que circa est ae-
 ris densitatem. Atq; ad terram quidem usq; prestē
 descentem strobili fiunt: ut generatio secundum motū
 sps fiat. Porro usq; ad mare uertigines fiunt. Terre-
 motus autem & cum se in terram recipit uentus fieri
 possunt. Et cum hoc paruis tumoribus perpetuoq; motui se
 obiat quando agitationem terre parat hic uentus: aut
 exteriori ex parte complectitur dum infundamenta ru-
 it aut in abstrusa spelunce in morem terre loca den-
 satur auentis aer. Propter hanc autem distributio-
 nem motus ex lapsibus fundamentorum plurimorum
 itemq; redditionem ubi condensationibus uehementio-
 ribus terre obuiarit terre motus pfici. Possibile est & ali-
 is item modis pluribus has terre agitationes fieri. Por-
 ro uentos intempore fieri contingit dum semper fiat sen-
 sumq; subrepat alienatio quedam & p collectionem
 aque copiosę. Venti autem reliqui fiunt & cum pauci
 inconcussa irruerint. multa horum dum diuisio fit quā-
 do pficitur & p concretionem uehementiorem. Undiq; autem
 uentosorum circumstantiam quorundam ac pi-
 tationem & concretionem moderationem quorundam
 aque preferentium spem eruptionem simulatq; com-
 pulsionem ipsorum facientem ac disruptionem ad id
 constare quod secundum partes concretas sit & secun-
 dum soliditatem. Verum enim circumferentiam fieri
 impossibile non est extremis undiq; conuenientibus & in-
 constantia omni ex parte ut dictum est & partes plane
 siue aquosis quibusdam seu uentosis circumstantibus.
 Finem autem pfici fas est & cum aqua tenuis ex nubi-
 bus funditur uarijs commensiones & pressire. ex nu-
 bibus inquam idoneis & ex seminis monumento. Dein
 dum fertur concretionem accipiente pp uehementiorem.
 quandam in locis inferioribus nubium congelationis
 circumstantiam. Sed & p concretionem huiusmodi lene

habens in nubibus raritatem emissio ex nubibus fit dū
ad se inuicem collidunt quę aque spem preferunt &
quęq; his una adiacent. quę diuinieluti compulsionē
se ferunt grandinem faciunt quod maxime in aere
fit. At p huiusmodi collisionem nubium quę coactum
accepterunt fit ut defiliat nimis isce congestus.
Et alijs item modis nix confici potest. Ros autem effi-
citur & p conuentum ad inuicem ex aere talium quę fit
huiusce humoris efficientia. Sz n. & p loci mutationē
aut ex humentibus locis aut aquis habentibus maxi-
me pficitur ros. Deinde cum b in id ipsum conuenere
humiditatemq; peregerunt motumq; rursus ad inferio-
ra loca quemadmodum fieri & apud nos pleraq; huiusmodi
cerimus. Vbi uō humores bi rofidi concretionem quan-
dam sue qualitatis accipiunt ob circumstantem frigidum
aerem efficitur glacies: & p detritionem quidem globosę
figure ac rotundę ex aqua compulsionemq; sceleriorum
& acutorum angulorum qui in aqua sunt. & eam q
extrinsecus fit talium collisionem quę compulsa ut itaq;
in concretionem transiret effecerunt. detritis rotundo-
rum qualitibus. Iris fit dum sol aquosum aera sua
lue pstringit. siue p aeris naturam quę lucis & aeris
propria est. ex qua colorum huiusce proprietates fiunt
siue omnes siue unico modo ex ea item effulgentē pro-
pinquiora quęq; aeris eum pcipient colorem quo ptes
has circumferentię fulgere conspiciunt. Fit autem hu-
iusmodi uisum quod pōt omni ex parte interuallum lu-
minibus pateat. siue quod cum huiusce compulsionem
excipiant sectionesq; uel mōre uel in nubibus sicut &
ex eodem aere se ingerente dum ad lunam referuntur
atomi circumferentia quędam in hanc concretionem
demittatur. Aliter circa lunam fit dum omni ex parte
aer ad lunam refertur. Deinde qui ex ipsa manant
fluxus leniter eatenus cohercentes quoad in giro circa

ipsam nubes consistat. hanc autem non omnino diui-
 dat siue eum qui in circuitu est aerem ipsi undiq; co-
 gente equabiliter ad circumferentiam suam crassiore
 q; constituyente quod fit p partes quasdam siue extri-
 secus fluxu aliquo impulsu siue calore idoneos poro
 ad id efficiendum nascente. Comete stelle fiunt siue
 igne plerisq; locis temporibus suis in celestibus coale-
 scunt cum efficitur circumstantia casus: siue quod pro-
 prium quendam motum in tempore celum supra nos
 habeat ut huiusmodi appareant stelle: siue ipse tempo-
 ribus quibusdam p quendam moueantur casum atq;
 ad nostra loca deriuent. & manifeste omnibus fiant. Ha-
 rum n. defectus fieri pp his oppositas causas. Quod co-
 tingit non modo quod pars mundi huius stet circum qua
 uersetur reliqua ut quidam aiunt: sed quod aeris ue-
 tigo circularis ipsam circumstet que impedimento sit
 uti ne circum eant sicut & stelle relique. Siue etiam
 quod deinceps interra illis congrua non sit. Porro hoc
 in loco ubi constitutus cernuntur etiam alijs plis modis
 hoc fieri potest. si quis colligere studeat eorum que cer-
 nuntur congruentiam ut uaga quedam sidera ferri co-
 tingat. si sic motibus suis utuntur. quedam uo immota
 durare. Possibile quidem est ea ab his quoq; que inor-
 cuitu sunt ita ab initio moueri coacta esse: ut alia quid
 secundum eandem ferantur uertiginem que lenis sit.
 Alia uo secundum eam que simul in equalitatibus qui-
 bus utatur. Fieri autem potest ut quibus feruntur lo-
 cis non intentiones aeris esse planioresq; in id ipsum de-
 inceps compellant leniterq; ac plane intendant. neq;
 ita in equaliter ut que uidentur imitationes fiant.
 Enim uo una istarum rerum causam assignare: cum
 multiplicem ea que in conspectu sunt prebeant insanu
 est & minime congrue ab his fit qui uanam astrolo-
 giam profitentur inaniterq; porondam causas reddit

quando quidem diuinam naturam usq̃ huiusce ab-
soluant inuicem sidera quedam ab alijs minor co-
spici continget: tardioresq̃ motu circumferri cum eunde
orbem circū eant: contrarioreq̃ ferantur motu ab ea-
dem adducta uertigine: & quod circumferantur alia
maiore loco minore alia cum eandem uertiginem ambiat.
Porro simpliciter de hisce diffinire illis conuenit qui pro-
digia coningere apud plerosq̃ uolunt. Quę autem eade
dicuntur stelle & ex parte & collisione sua fieri possunt
& quod illuc excident: quocunq̃ expiratio fuerit: sicuti
& de corruptionibus diximus: Ex concursu quoq̃
atomorum ignis efficientium consensu incidente ut h̃o
fiat: ac secundum motum quocunq̃ impetus a princi-
pio secundum concursum fuerit. Ex collectione item ue-
ti in condensationibus quibusdam nebulę presentibus
spem secundum euaporationem horum in uolutiones
sue eruptionem continentium & in quocunq̃ locum
impetus fuerit: motu quoq̃ in eum subsequente. Sūt
& alij modi quibus hoc fiat cōnumerabiles. Porro si-
gnificationes quę in plerisq̃ animalibus sunt per
auctoritatem temporis fiunt. Non n. quęuis anima-
lia necessitatem aliquam inuehant ut hiems fiat:
neq̃ sedet dum aliqua natura quę horum anima-
lium obseruet exitus ac deinde huiusmodi efficiat
signa. Neq̃ n. animal quodlibet modo id fit modi
cōgrat huiusmodi fatuitas cadit: ne dum id quod
plenissimam obtinet felicitatem. Hęc igitur omnia
pithocles memoriter tene: longe n. euades fabulam
& quęq̃ his propinqua & similia discernere poteris.
Maxime autem te ipsum dede ad speculanda principia
& infinitatem: & quęq̃ his similia sunt: iudicia pre-
tereā & pturbationes & cuius rei gratia ista collegimus.
hec n. imprimis considerata: causas quoq̃ particulari-
um rerum cognitu faciles facient: qui uo istis contenti

non fuere: ne ista quidem rite conspexerunt: neq; cuius rei gratia illa conspicienda erant consecuti sunt. Ita ille & de celestibus corporibus opinatus est. Ceterum de his quæ ad uitæ moderationem ptinent quoniam nō deligenda sint alia: & alia repudianda sic scribit.

Primum itaq; quid de sapiente opinetur exponamus. =
Detrimēta quæ ex hominibus siue odij siue inuidiæ siue contemptus gratia fiunt: sapientem autumat ratione superare: cum item qui semel fuerit sapiens in contrarium habitum transire non posse: neq; perturbatōibus cedendo errare: imo continendum ne quod ad sapientiam impedimentum patiatur: neq; tamen ex oī quidem corporis habitu: neq; in omni genere fieri sapientem. Siue autem crucietur & excarnificetur sapiens futurum nihilominus felicem: gratiamq; solum amicis presentibus æque atq; absentibus habiturum sapientem p q; uiam cum tamen cruciatur & ingemiscet & eiulabit. Mulieri item non congressurum sapientem quam leges interdiciant ut diogenes in epitomē epicuri dogmatum moralium ait: neq; cruciatu affecturum seruos: uerum miserturum ueniamq; habiturum: probos quoq; amaturum sapientem negat: neq; sepulture curam habiturum: neq; adeo amorem imitti ut diogenes refert: neq; item oratoris daturum operam dicens illā quidem nihil unq; profuisse plurimum uō etiam obfuisse. Vxorem tamen ducturum ac liberos procreaturum sapientem ut epicurus in ambigiis & in libris de natura. Ceterum pro uitæ interdum conditione ducturus uxorem aduersurumq; aliquos: neq; obuersaturum in ebrieta te ait epicurus in symposio: neq; accessurum ad rem. p. ut in primo de uitis: neq; tyrannidem quesitum neq; dominatum ut in secundo de uitis neq; unq; pauperem futurum. ceterum & si illi eruantur oculi uitæ participatione fruatur ut in eodem. Merore item non con

ficiendum sapientem ut ait chogenes in xv. electorum.
non litigaturum. liberoꝝ ac monumenta relicturum.
non autem celebrantibus daturum operam. Acquirendi
curam ac futuri providentiam non habiturum fortuneꝝ
relicturum. Amicumꝝ neminem acquisiturum. Glo-
rie hæcenus curam habiturum quoad contemptui non
habeatur. Plus autem alijs letitia speculationis affici-
endum peccata esse in equalia. Sanitatem quibusdā
conducere. plerisq; in differentem esse. Fortitudinem per
naturam non contingere. sed ratione. comodiꝝ notione.
Amicitiam usus gratia & necessitatis in eundam. A nob̄
tñ incohendam quippe & terram serimus. constare
illam uoluptatē consortio ac societate felicitatem bifa-
riam intelligi. Supremiam illam que in deo est que in-
crementum non admittat. adiectionemꝝ & ablatione
conducatur. Imagines quoꝝ positurum si habeat. so-
lumꝝ sapientem recte de musica & poetica uerba fac-
turum. Legenda non fingenda poemata dixit. Non
mouetur si alter altero dicatur sapientior. Sed ex sapi-
entia sola si affluat rite appellandum sapientem putat.
Principem in tempore obsequio deliniturum. Gratulatu-
rumꝝ cuilibet resipiscenti. Scholam item habiturum
non ut turbas faciat recitaturumꝝ in multitudine nō
sponte dogmata quoꝝ illaturum non dubitaturum.
in somnis quoꝝ similis futurum. ac pro amico quādoꝝ
moriturum. Ista illi opinantur. Transcundum iam ad
epistolam est. EPICVRVS MENECI SAT. Neꝝ iuuenis
quispiam dum est philosophari negligat. neꝝ senex ex-
stans philosophando fatigetur. Neꝝ n̄. in tempestitius
ullus est. neꝝ ad animę sanitatem tempus non habet
idoneum. qui autem dicit aut non dum philosophandi
tempus esse aut tempus preterisse. ei similis est qui di-
cit ad beatam uitam aut non adesse tempus aut nō
iam esse. Philosophandum igitur & iuueni & seni illi

quidem ut senescens uirtutibus uigeat preteritorum
 gratia huic ut iuuenis una & uetulus sit quod futu-
 rorum careat metu. Meditandum ergo quæ faciant
 beatam uitam: siquidem si adsit illa omnia suppetunt.
 sin autem absit agimus omnia ut illam habeamus.
 Quæ autem assidue te admonebam ea & age & medi-
 tare: bene uiuendi elementa hæc esse arbitrantur. Primum
 quidem deum animal esse immortale ac beatum puta-
 sicuti communis de deo dicat intelligentia: nihil illi aut
 ab immortalitate alienum aut à beatitudine applicas:
 certum omne quod illius cum immortalitate beatitudine
 seruare possit deo opinari. Dij nempe sunt ut certa est
 illorum notio. Non autem eiusmodi sunt cuius eos plerique
 arbitrantur. Neque enim eos quales putant obseruant.
 Ipsius autem est non qui tollit multitudinis deos: sed qui
 dys opinionones multitudinis applicat. Non enim sunt anti-
 apationes: sed opinionones falsæ quæ plurimi de dijs sen-
 tiunt. hinc detrimenta maxima peximis quibusque inse-
 rantur & comoda item probis. Quippe uirtutibus per omnia
 delectati similes amplectuntur ac fouent omne quod hu-
 iusmodi non est alienum existimantes. Consuecet autem
 putare nihil ad nos esse mortem. Bonum enim omne ac
 malum in sensu est. Sensus autem priuatio mors est. In-
 recta cognitio quod nihil ad nos sit mors id efficit: ut
 mortale quod est fruatur uita non ambigunt adiciens tem-
 pus: sed immortalitatis desiderium auferens. Nihil enim
 in uita malum est ei qui uita uere comprehendit nihil
 esse in uite priuatione mali. Vanus est ergo qui mortem
 se timere dicit non quia presens merore conficiat: sed ex-
 pectata & futura contristet. Nam quod presens nihil
 perturbat expectatum nequicquam conficit. Itaque quod acer-
 bissimum malorum est & omnino pauendum mors nihil
 ad nos quoniam cum nos simul mors non est. Cum uero mors
 adest nos iam non sumus. Neque igitur ad uiuentes neque

ad mortuos est. Nam his qui sunt illa non est quibus
uō adest. iam illi non sunt. At qui plurimi mortem a-
liquando ut malorum maximum fugiunt. aliquan-
do uō ut requiem eorum que in uita sunt. tristum
cupiunt. Neq. igitur non uiuere metuit. nec n. illi ui-
uendi amor imperat. neq. opinatur mali aliquid esse
non uiuere. Quemadmodum uō cibus non qui plurimū
sed qui suauissimus est eligitur. ita & tempus non lo-
quissimum sed suauissimum cupit. Porro qui iuuenē
bene uiuere. senem bene ex uita dycedere admonet
facilius est non modo ob amorem uitę ac studium. uerū
& quod eadem sit meditatio bene uiuendi ac bene mo-
riendi. Longe autem ille deterius qui dicit bonum qui-
dem non natum esse. natum uō q̄ celerrime penetrarit
in feri ianuas. Nam si quod ita crederet h̄ dixit quo-
modo non dycedebat ex uita. Id quippe illi impromp-
tu erat. siquid hęc illi fuisset rata sententia. Sin autē
inuehens uanis dum in his que ratione carent inue-
satur. Memoria uō tenendum ut quod futurum est.
neq. nostrum sit. neq. omnino non nostrum. uti neq. tā
q̄ futurum prorsus expectamus. neq. item quasi non
futurum desperemus. Reputandum preterea concupi-
scientias partim esse naturales. partim esse inanes. atq.
naturalium alias quidem necessarias. alias uō tantum
esse naturales. Necessariis uō que sint ptim ad felicitā-
tem partim ad corporis tranquillitatem. partim ad uitā
ipsam esse e necessarias. horum quippe sine errore spe-
culatio est. ut uouerimus quid eligendum quid ue-
fugiendum sit ad bonam corporis tuendam natu-
ritatem corporisq. quietem. hic n. finis est bene beate
q. uiuendi. huius n. gratia omnia gerimus. ut neq.
doleamus. neq. p̄turbermur. Vbi uō id penitus conse-
cuti erimus. soluitur tempestas animi cum non possit a-
nimal tendere quasi ad minus aliquid & aliud querere.

quo animi corporisq; consumetur bonum. Tunc uoluptate nobis opus est: cum illam non adesse dolemus: non iam uoluptate indigemus. Quocirca uoluptatem finem ac principium dicimus beate uite. Hanc n. primum bonū atq; ingentium nouimus. atq; ab hac electionem omnē ac deuotionem incohamus: adq; hanc occurrimus p̄turbationem tanq̄ norma bonum discernentes. Quoniam uō primum isēct in situ bonum est. Idcirco non omnem uoluptatem eligimus. Verum sepe plerūq; transgredimur quando ex his maior nos nos molestia sequitur dolorēq; non nullos uoluptatibus prestare arbitramur: quando s. ex diutina tolleratione dolorum maior nos uoluptas sequitur. Omnis itaq; uoluptas eo q; naturam propriā habet bonum est: non tamen eligenda omnis: sicuti & dolor malum est: non tamen omnis repudiandus est dolor. Commensatione itaq; & utilium inutiliumq; discretionē diligenti hec omnia iudicare conueniet. Utimur n. bono p̄ tempora quedam ut malo ita rursus malo tanq̄ bono. Frugalitatem preterea magnum extimamus bonum: nō ut semp utamur modicis: sed nisi multa habeamus paucis: credentes uerissime illos magnificētia frui suauissime: qui illa minimum indigent. Quodq; naturale sit: esse parabile: noua uō posse difficile parari. Sapores ite simplices equam magnifico luxui ferre uoluptatem: qn̄ omne quod dolet p̄ mediā sublatum sit: & panis ergo cibarius & aqua summam uoluptatem afferunt. Cum egens quis illa in cibum sumit: itaq; simplicibus & non magnifice paratis cibis consuescere & salubritatis efficiens est & hominem ad uite usus necessarios impigrum reddit: magnificētionibusq; si p̄ interualla sumantur nos comodis aptat: atq; aduersus fortunam interritos facit. Cum itaq; dicamus uoluptatem finem omne nō luxuriosissim uoluptates easq; que in gustu sunt posite ut quidam ignorantēs aut a nostra sententiā dissentientes

male accipientes arbitrantur. sed non dolere corpore ani-
moq; tranquillum esse & perturbatione uacare dicimus. Nō
n. conuiuia & commensationes: non puerorum mulierūq;
congressus: non piscium usus & ceterorum que affert pre-
tiosior mensa suauem gignit uitam: uerum ratio sobria
causasq; p̄scriptans dūqueq; uel eligenda uel fugienda
sint. opinionēsq; expellens. p̄ quas animos ut plurimum
tumulus occupat. horum omnium initium maximumq;
bonum prudentia est. Quocirca p̄hiam quoq; prudentia
extimatione antecellit. ex qua reliquę uirtutes omnes
oriuntur. decentes ut non sit iocunde uiuere nisi pruden-
ter honeste iusteq; uiuatur. Quippe uirtutes suauis ac io-
cunde uitę coniunctę sunt. iocundaq; uita seferari a
uirtutibus nequit. Nam quem tu arbitraris eo presta-
torem esse. qui & pie de dijs opinatur. mortemq; sem-
per interritus substat. finemq; naturę recte extimat.
finemq; bonorum ut facili adimplendum parabilisq;
sit comprehendit. Malorum uō finem ut aut tempus
aut dolorem breuem habeat. dominamq; breui omnium
ut a plerisq; inducitur nuntiat. Partim uō a fortuna
partim a nobis quod necessitas obnoxia non sit insta-
bilisq; fortuna. Quod autem a nobis est dominatum can-
quod querimonia & contrarietates solet euestigio sub-
sequi. Prestaret n. fabulam que de dijs traditur sequi
q̄ naturalium seruire fato. Illa n. sp̄e excusationis
obtendit honorem deorum. hec in euitabilem necessita-
tem habet. Fortunam uō n̄ deam ut plures suspican-
tur putant. Nihil n. deus agit temere neq; instabile
arbitratur. nempe bonum sūm malum ex hac ad beate
uiuendum hominibus dare. principia tamen magnorū
bonorum aut malorum ab ista donari. Prestat n. rati-
onabiliter esse infelicem q̄ absq; ratione felicem. meli-
us enim est in actibus quod bene iudicatum est peam
dirigi. Nec igitur atq; his similia tecum si die noctūq;

meditabere: nunq̃ que p̃ somnia infomnia p̃turbatione
 ulla capi poteris. Verum quasi deus inter homines
 nihil n̄ simit est mortali animanti animal homo in mō-
 talibus bonis inuersat̃. Diuinationem autem omnem
 in alijs tollit sicuti & in pua epitome dicens eam care-
 re substantia. Et si inquit substantialis sit nihil ad nos
 existimes p̃tinere que fiunt. Ista & de his que uitam
 informant: pluraq; his alijs etiam in locis differit. Dis-
 sentit autem a cyrenais de uoluptate. Illi n̄ non eā
 que in statu est: sed eam solum que in motu sit admit-
 tunt. hic autem utranq; animi s. corporisq; complecti-
 tur ut in libro de electionibus & fuga ait. & in libro de fi-
 ne & in primo de uitis & in epistola ad mitilenenses ami-
 cos. Similiter & diogenes in xv. electorum: & meto-
 dorus in timocrate dicunt: ita intelligi uoluptatem que
 & in motu & in statu sit. Ac epicurus in libro de heresibus
 ita dicit. Namq; perturbationis dolorisq; uacatio consta-
 tes sunt uoluptates. Gaudiū uō ac letitia actio secun-
 dum motum uidetur. Item aduersus cyrenais. Illi n̄
 corporis dolores q̃ animi deteriores arbitrantur. Corpo-
 re deniq; peccantes cruciari. hic autem animi dolores
 carnem n̄ presenti tantummodo dolore affici. Animi
 uō & preterito & presenti & futuro. Ea ergo ratione ma-
 iores quoq; animi q̃ corporis est uoluptates. Demons-
 tratione n̄ uirtur quod sit uoluptas finis quod animalia
 simul atq; nata sunt ista deliniri: offendi illo naturaliter
 absq; rationis adminiculo cernimus. Nostra ergo sponte
 dolorem fugimus: sicuti hercules a tunica dum consumare-
 tur: clamat mordens atq; eiulans. Saxa circumgemunt:
 locorumq; montani uertices & euboeæ promontoria. Volup-
 tatis uō causa uirtutes quoq; eligi non pp̃ se sicuti & medi-
 cinam pp̃ sanitatem ut ait diogenes in xx. electorum.
 At uō epicurus inseparabilem quoq; dixit esse a uolupta-
 te uirtutem solam. cetera uō separari quippe mortalia.

Age dum igitur uerticem apponamus ut ita dixerim & scriptorum omnium & uite pñ ratas ipsius opiniones adicientes. his qz omne hoc opus nostrum concludentes sine illo utentes qui felicitatis ac beatitudinis initium sit. Quod beatum atqz inmortale est. neqz ipsum negocia habet. neqz alij prebet. Itaqz ne ira quidem neqz gratia tangitur. Quippe huiusmodi omnia infirmitatis inditia sunt. in alijs uō aut deos ratione conspici. alios quidem numero subsistens. alios uō secundum speciei similitudines ex perpetuo similium imaginum fluxu q̄ in id ipsum perfecte sint humana specie. Mors nihil ad nos. Quod. n. dissoluitur sensu priuatur. quod autem sensu caret nihil ad nos. Terminus magnitudinis uoluptatum omnis quod doleat sublatio est. Vbi cumqz uō fuerit id quod delectat q̄dū ibi est. nihil est quod doleat aut afficiat merore. aut utrumqz simul. non moratur diutius in carne quod dolet. sed summus dolor minimum temporis adest. Quod autem nimium delectat solum secundum carnem non multos dies durare contingit. At diuturni morbi plus habent in carne quod oblectent q̄ quod doleat. Non potest iocunde uiui nisi prudenter & honeste ac iuste uiuatur neqz prudenter honeste ac iuste nisi iocunde eo quod confidat hominibus aut secundum naturam principatus regni qz bonum ex quibuscumqz hoc potuerit parari. Gloriosi ac compisti quidam esse cupierunt ita se ut ab hominibus tuti sint adepturos existimantes. Itaqz siquid tuta sit talium uita nature bonum receperunt. sibi minus nihil habent cuius rei gratia principio secundum nature proprietatem appetierunt. Nulla p se uoluptas malum est. sed efficientia quarundam uoluptatum multiplices ingerunt uoluptatum perturbationes. Si cumularetur uoluptas omnis & tempore & ambitu congregatio fieret. aut maxime principalis nature partes nequaquam

ne: a se inuice: .

a se inuicem differrent uoluptates si efficiencia uoluptatū
 luxuriosorum metus animi soluerent qui & de celestibz
 & de morte & de doloribz sunt. preterea que uolup-
 tatum doceret finem: nihil haberemus quod eos culpa-
 re possemus undiqz uoluptatibz hauriendis instantes:
 nullaqz ex parte neqz quod doleret neqz quod confice-
 ret hntes. Quod profecto malum est si nihil nos celestū
 suspensiones pturbarent neqz mortis opinio: ne forte sit a-
 liquid ad nos: adhuc cogitare audeo dolorum ac uolup-
 tatum fines. Non indigeremus physiologia: nec liceret
 de his que maxime rata sunt metuentem soluere: ni-
 si plane nouisset que sit totius natura: sed fabulosum ali-
 quid suspicaretur. Non itaqz liceret absqz physiologia
 accipere sincerās uoluptates: neqz prodesset aliquid hu-
 manam sibi parare securitatem cum & supna & que sub-
 terra sunt suspecta essent: ac simpliciter que sunt in infi-
 nito cum humana securitas fuerit usqz ad aliquid ur-
 tusqz inmixta & purissima fecunditas sit que ex quiete
 & que a multis recedendo securitas provenit. Naturę
 opes & diffinitę & parabiles sunt. Porro manium opi-
 nionum diuitię in infinitum excedunt: breuis sapien-
 ti fortuna subincidit. Que uō sunt maxima & imp-
 nis rata disposuit ratio: & perpetuo uite tpre disponit
 atqz disponet. Iustus a pturbatione remotissimus: in-
 iustus nero pturbatione plenus est. Non crescat in car-
 ne uoluptas: cum semel quod p indigentiam dolebat
 ablatum est: s; solum uariatur. Porro mentis finis fi-
 nem qui secundum uoluptatem est genuit: horumqz
 ipsorum electio: & eorum que his propinqua sunt elec-
 tio quecumqz maximos metus animo parat. Infinitū
 tempus ac finitum equam habet uoluptatem si qui uo-
 luptatis ipsius fines ratione metiatur. Quippe caro uo-
 luptatis fines accepit infinitos. Infinitum qz ipam esse
 cit tempus. Porro mens carnis finem ac terminum

ratione pertractans eternus q̄ exuita timoribus uitam oī
ex parte consummatam fecit: nihilq; iam infinito tempo-
re opus habuimus: sed neq; uoluptatem quidem effu-
git: ne tu quidem cum exitum ex uita molestis muna-
rent quasi aliquid beate uite deficiat: in qua uite ter-
minos noscens non ignorat q̄ sit parabile id quod indi-
gentis dolorem tollat: omnemq; uitam p̄fectam consti-
tuat. Itaq; nihil negocijs opus est quē certamina ha-
bent subsistentem finem uersare animo oportet: omne
que euidentiā ad quam ea que opinamur refera-
mus. Alioquin omnia rationem iudicij desiderabunt:
tumultuq; plena erunt si sensibus omnibus repugnes: nō
habebis neq; quoslibet ipsorum mentiri dixeris quo pac-
to iudices aut ad quid te referas: si quidem simpliciter
eicias sensum neq; diuidas quod opinaris iuxta id qd
accessit: quodq; iam p̄ sensum presens est. Affectus insu-
per & omnem imaginalem mentis intuitum confundes
ac sensus reliquos opinione inani utq; iudicium eicias
omne. Porro si & quod expectatur oīne inopinabilē
notionibus firmes: idq; quod ad te stationem non admi-
ttit ut quod falsum sit non dimiseris: eris quasi omne
certamen obseruans omneq; iudicium rectum siue nō
rectum nisi p̄ omne tempus: que geruntur singula ad
naturę referas finem. Sed antea euerteris siue fugam
siue infestationem in aliud aliquid faciens non erunt uer-
bis consentaneę uoluptatum actiones queq; ad dolorem
non reducunt nisi complete fuerint: non sunt necessarie
sed appetitum habent minus letum quotiens paratu diffi-
ciles auctores q̄ detrimenti esse constiterit: quas ad to-
tus uite beatitudinem sapientia parat. Longe maxi-
mum est amicitie acquisitio eadem sententia confide-
tiam parit quod dirum: nihil sit eternum neq; diutur-
num: & ea que in ipsis diffinitis est amicitie securitas
consummata maxime confert. Voluptatum alię naturales

& necessarijs alijs naturales & non necessarijs. Alię uō ne-
 q; naturales neq; necessarijs sunt: sed circa inanem opi-
 nionem uersantur. Naturales & necessarias existimat
 epicurus eas quę dolores sedant ut insiti potius natu-
 rales uō non necessarias quę uoluptates solum uari-
 ant. Non autem dolorem tollunt ut sunt pretiosi cibi.
 Neq; naturales autem neq; necessarijs putat ut sunt
 statuarum collocationes. Naturalium uoluptatum
 quę dolorem non inferant nisi consumate fuerint fit
 uehemens circa inanem opinionem studium: neq; cir-
 ca naturam suam diffunditur: sed circa inanem opi-
 nionem hominis. Nature ins utilitatis est signum ut
 neq; se inuicem ledant: neq; ledantur: quęq; animā-
 tes eo federe iungi non possunt ut neq; ledant mutuo
 neq; ledantur. In his uis nullum aut iniuria est. Cui
 est & ingentibus ratio quę aut nolunt aut nequeunt
 ita federari ut neq; ledant neq; ledantur. Iustitia
 nihil p se esset. Verum in contractibus mutuis quibus
 libet locis id fedus initur ut non ledamus neq; ledam.
 Iniuria p se malum non est: verum in suspicionis metu
 id malum situm est: nisi lateat. huiusmodi sunt in-
 iustitij uindictes. Non credat eos: qui clam aliquid fa-
 cit contra id quod inter se constituerunt homines ne
 ledantur aut ledant: se latere posse: & si milies impre-
 tiarum lateat: ad finem tamen incertum est an la-
 tere possit. Cōmuniter quidem omnibus uis idem ē.
 Utilitatis n. aliquid confert inmutua societate. Prima-
 tum uō agri & quarumcunq; causarum non omnes
 idem consequitur uis. esse etid quidem omnim atte-
 statione firmatum quod expediāt in usu mutus soci-
 etatis eorum quę iusta putantur esse: uis dicitur: si
 ue idem sit omnibus: siue non idem. Porro si ponat
 tantum quispiam non autem proueniat commoditas
 mutus societatis: non iam hoc iuris naturam habet.

etiam si intercadat comodum iuris. quiddam autem
temporis ad anticipationem congruit. Nihilominus
id tempus iustum erat his qui non inanibus uocibus
semet confundunt. sed res plurimas cernunt. Vbi non
cum uane fuerint circumstantes res non congrue ad an-
ticipationem uisa sunt. Que putabantur iusta in ip-
sibus rebus ea iusta non erant. Vbi uero uanescentibus cir-
cumstantibus rebus uisa sunt non congruere ad an-
ticipationem que existimata sunt iusta. Vbi uero uane-
scentibus rebus non iam utilia erant. ea clampuscula
iura. hic autem tum quidem iusta fuere. quando erat
utilia societati mutue simul conuersantium. Postea uero
non iam fuerunt iusta. quando nec utilia erant. Qui
rebus externis minime confidere preclare constituit.
hic ea quidem que sunt possibilis propinqua & familia-
ria efficit. Que uero huiusmodi non sunt. non aliena. quod
autem non potest. eis se studuit non imiscere. exclu-
sitque omnia que agere non conducebat. Quicunque
accepit ut se ex eis maxime ad confidendum para-
rent. que sunt propinqua & finitima. hi etiam ad
uicem iuxere suauissimam uitam firmissimam ha-
bentes fidem ac probationem certissimamque assimen-
tes lamentis persecuti non sunt defuncti celerem
obitum. .w. //.

LAERTII DIOGENIS DE VITIS ATQUE
SENTENTIIS EORUM QUI IN PHI-
LOSOPHIA CLARVERUNT LI-
BER DECIMVS & VITI-
MVS EXPLICIT FE-
LICITER

✠ FINIS ✠

ne 20
120

Al mio Magro e ben de Ego
Affidati Jo per matura scelta
Jant forte cane. nostro ad cane
to magro di Jo. facile
ozio di cane. Mura cane 2

